

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
**ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ
ЗА УРБАНИЗАМ, ГРАДИТЕЉСТВО
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**
Број: 119-501-2064/2010-04
Дана: 18.05. 2015
НОВИ САД
М.С.

На основу члана 15. став 4. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, број 135/2004), члана 28. став 1. тачка 4. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник РС“, број 99/2009), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014) и члана 192. Закона о општем управном поступку (Службени лист СРЈ, број 33/97 и Службени гласник РС, број 31/01 и 30/10), а решавајући по захтеву оператера "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Улица Суботички пут 57, Кањижа, за издавање интегрисане дозволе, број: 119-501-2064/2010-04, од 30.09.2010. године, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, доноси:

РЕШЕЊЕ

о издавању интегрисане дозволе

Издаје се интегрисана дозвола рег. број 6 оператеру "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Улица Суботички пут 57, Кањижа, за рад целокупног постројења и обављање активности **ПРОИЗВОДЊА КЕРАМИЧКИХ ПРОИЗВОДА**, на локацији у Кањижи, ул. Суботички пут 57, катастарске парцеле 154/1, 155, 156/1-6, 160, 165, 5009, 5010, 5051, 5056-5059, 5061, 5073, 5074/1, 5082-5084, 5085/1, 5086/1, 5087/1, 4966/1, 5/2, 5003, 5004, 4965, 5060, 5081 4963/1, 5136/2, 5207/1, 5263/1, 5263/2, 2274, 5293, 5300, 5314, 5332, 5335, 5352, 5379, 5397, 5399/2, 5426, 5523, 5523, 5534, 5548, 6766/2, 4963/1 К.О. Кањижа, и утврђује следеће:

I ОПШТИ ПОДАЦИ

1. Општи подаци о интегрисаној дозволи

Интегрисана дозвола рег.број 6 издаје се оператеру "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Суботички пут 57, Кањижа, сходно Закону о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне (Службени гласник РС, бр. 135/04), Уредби о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола (Службени гласник РС, бр.84/05), Правилнику о садржини и изгледу интегрисане дозволе (Службени гласник РС, бр.30/06), Уредби о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима (Службени гласник РС, бр.84/05) и Уредби о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета животне средине и одређивање граничних вредности емисија у интегрисаној дозволи (Службени гласник РС, бр.84/05).

Сходно горе наведеној Уредби о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола (Службени гласник РС, бр.84/05), Оператер припада постројењима и активностима за које се издаје интегрисана дозвола и то дефинисана под тачком 3. Индустрија минерала 3.5 Постројења за производњу керамичких производа печењем, а нарочито црепа, цигле, ватросталне опеке, плочица, керамичког посуђа или порцелана, са производним капацитетом који прелази 75 t дневно, и/или са капацитетом пећи који прелази 4m³, са густином пуњења по пећи која прелази 300kg/m³.

У складу са тим Оператер се обратио надлежном органу, Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, за издавање интегрисане дозволе.

2. Општи подаци о постројењу

Постројење за производњу црепа “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа налази се на катастарским парцелама бр.: 154/1, 155, 156/1-6, 160, 165, 5009, 5010, 5051, 5056-5059, 5061, 5073, 5074/1, 5082-5084, 5085/1, 5086/1, 5087/1, 4966/1, 5/2, 5003, 5004, 4965, 5060, 5081 4963/1, 5136/2, 5207/1, 5263/1, 5263/2, 2274, 5293, 5300, 5314, 5332, 5335, 5352, 5379, 5397, 5399/2, 5426, 5523, 5523, 5534, 5548, 6766/2, 4963/1 К.О. Кањижа. Предузеће се бави ископом глине и њеном даљом прерадом до финалног производа висококвалитетног пресованог и вученог црепа, фазонских елемената, елемената за међуспратне конструкције за потребе грађевинске делатности и мајолике. Предвиђени инсталирани капацитет постројења износи: Црепана II 250 t/дан готовог производа, Црепана I/III 350 t/дан готовог производа, Погон шупљих елемената 600 t/дан готовог производа, Погон за суву прераду глине – сушара 66 t/h - на основу 365 радних дана у години – док глинокоп и погон за суву прераду глине ради 24 сати на дан, 270 дана у години. Производни капацитет износи 72 милиона црепа и 50 милиона елемената за ферт гредице на годишњем нивоу.

Број запослених у “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа је 511 радника.

Погони за производњу црепа и шупљих елемената раде 24 сати на дан 365 дана у години, док глинокоп и погон за суву прераду глине ради 24 сати на дан 270 дана у години. Све остале службе раде 40 сати недељно.

Производња се обавља неометано 365 дана у години осим у периоду ремонта постројења или поправки делова кључних у производњи.

Напомена о поверљивости података и информација

На основу члана 9. став 1. тачка 10. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04) “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа је уз захтев за добијање интегрисане дозволе доставило надлежном органу Изјаву којом се потврђује да су информације садржане у захтеву истините, тачне, потпуне и доступне јавности, број 03-17-578/1 од 05.06.2014.године. Овом изјавом потврђено је да јавност има приступ захтеву за издавање интегрисане дозволе у целини осим информација које садрже пословну тајну и за које се захтева ограничен приступ јавности: 1. количине о резервама сировине, 2. потрошња енергије и 3. бројно стање запослених.

4. Информација о усаглашености

Захтев за добијање интегрисане дозволе, број 119-501-2064/2010-04, који је поднео оператер “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, из Кањиже, у складу је са одредбама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04), Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС“, број 36/06) и Уредбом о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима („Службени гласник РС“, број 84/05). Захтев за добијање интегрисане дозволе садржи све податке прописане Законом. Уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је поднео и сву потребну документацију прописану Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

II. АКТИВНОСТ ЗА КОЈУ ЈЕ ЗАХТЕВ ПОДНЕТ И ОЦЕНА ЗАХТЕВА

1. Кратак опис активности за коју је захтев поднет

Предузеће “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа бави се производњом грађевинског материјала, односно производњом црепа, елемената за ферт гредице и мајолике.

Процес производње “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа обухвата следеће технолошке поступке:

- Експлоатација глине из површинских копова
- Примарна прерада глине
- Обликовање

- Сушење
- Печење
- Разлагање и паковање-палетизација, отпрема

Потисје Кањижа“ је акционарско друштво за производњу грађевинског материјала: пресовани црепови, вучени црепови, фазонски елементи, елементи за међусpratне конструкције, мајолика.

Производни процес у Фабрици“ Потисје Кањижа“ а.д. обухвата:

- експлоатацију глине са површинског копа Мајдан III
- производњу различитих врста црепова: пресоване црепове, вучене црепове, жлебњаке и разне фазонске елементе, које могу да буду у природној боји или енгобиране
- производњу елемената међусpratне конструкције – каналице.

Основна сировина за производни програм Фабрике је глина која се експлоатише са површинског копа Мајдан III. Лежиште глине се по дубини дели у серије:

- лесни комплекс (хумифицирани лес, лес и лесовидна глина) - има висок садржај карбоната, кварца и других непластичних минерала и не користи се у веома малим количинама за производњу црепа и фасадних елемената;
- жута глина - виша етажа - садржи око 15% карбоната у облику конкреција и фосилних љуштурица, што негативно утиче на квалитет црепа. Жуте глине су добре пластичности и повољних керамичких карактеристика;
- Плаве глине са једним до два слоја тресета представљају квалитетну сировину за производњу црепа .

Површински ископ глине

У Мајдану III врши се откопавање, утовар, транспорт и одлагање површинског слоја - хумуса, до дубине 0,5m. Процес се обавља дисконтинуалним системом са машинском структуром: булдожер- утоваривач - камион - булдожер.

Ископ глина изводе пет багера ведричара са електро покретањем, а транспорт глина до депоније за одлеживање, у фабричком кругу, обавља се тракастим транспортерима. Дужина откопног фронта је преко 1000m. Лежиште је отворено из југоисточног правца, а откопни фронтови се померају паралелно у правцу југ - север.

•Погон суве прераде

Са отворене депоније плава и жута глина се киперима довозе у три сандучаста добавача. По један добавач за жуту и плаву глину и један за суви лом, који се додаје по потреби (углавном када се производе шупљи елементи). У добавачима се глина налази у растреситом стању, са око 30% влажности у односу са суву масу, и њима се врши одмеравање потребне количине глине која иде на прераду. Однос количина обе врсте глине и количине лома зависи од врсте производа тј. од тога у који погон одлазе сировине. Након одмеравања, жута и плава глина, помешане у жељеном односу, тракастим транспортером одлазе на хомогенизацију, па потом у сушару. Осушена глина, са око 2 % влажности, одлази на млевење, заједно са прашином која је након сушаре прошла кроз циклон. Затим се врши млевење смеше у планетарном млину до честица максималне величине 200μ. Овако припремљена сировина се пужастим транспортером доводи до првог навлаживача, затим до добавача ВаСО₃, а потом и до другог навлаживача, при чему тако прерађена глина има 18 – 19 % влаге. Она се као таква, тракастим транспортерима, транспортује испод земље, на унутрашње одлеживање у бетонски базен запремине 5000m³ (упогон Црепана II).

•Погон Црепана II

У Црепани II производе се пресовани типови црепа. Процес производње обухвата: ускладиштавање, одлеживање глине и пражњење базена, прераду и обликовање глине, сушење у коморној сушари, печење у тунелској пећи и паковање и транспорт робе.

Глина на унутрашње одлеживање (у Црепану II) долази из погона суве прераде. Након одлеживања, глина тракастим транспортером одлази у млин, па у хомогенизатор, кроз који пролази заједно са крупним отпадом који је настао пресовањем црепа. У хомогенизатор се додаје пара како би глина била што пластичнија. Из хомогенизатора глина се у виду резанаца дозира у двоосовинску мешалицу, у којој се врши последња хомогенизација пре пресовања и евентуално додатно довлаживање. Из мешалице глина улази у вакуум пресу са вакуум агрегатом који је постављен испод пресе. У вакуум комори пресе се под дејством вакуума из глине извлаче ваздушни мехурићи, при чему се добија компактан материјал без ваздуха. Из вакуум пресе материјал се помоћу пужа истискује у виду две континуалне траке које једна изнад друге излазе кроз екструдер. Континуалне траке улазе у резачицу, у којој се од њих формирају тзв. пластице. Тако формирани глинене пластице уводним транспортером одлазе у пресу и постављају на алат (гипсани калупи) за формирање црепа. Преса је хидраулична и пресује истовремено пет пластица тако да се добија истовремено по пет отпресака. Преса ради са 16 тактова у минути што представља капацитет од 80 отпресака у минути. Сирови цреп се, потом, слаже у вагоне и транспортује у коморне сушаре које за сушење користе отпадну топлоту од пећи за печење. Сушара укупно има 20, а сушење се врши на задатој температури (од 80 - 130°C). Читав процес је аутоматизован (кад се скупи 25 полица са сировим црепом, врата сушаре се аутоматски отварају и цреп улази на сушење). Суви производ се по потреби енгобира, потом, иде на слагање на вагонете за печење. Цреп се пече у шамотним касетама (у једну касету стаје 16 комада црепа) у тунелској пећи. Максимална температура печења је 1040–1050°C. Након печења, цреп пролази кроз зону хлађења, у којој се брзо хлађење врши убацивањем ваздуха на температури од 570°C.

• Погон Црепана I и III

Погон Црепана I и III састоји се од три производне линије: линије за пресовани цреп (Црепана III), вучени цреп и фазонске елементе (Црепана I). Производни процес за све три линије почиње у одлежавалишту, одакле се глина, која је одлежавала 22 дана, утоваривачем преноси до заједничког сандучастог додавача. Сировина се, потом, транспортује до млина са ваљцима, у ком се сачељу и раздробе евентуални суви укључци у сировини. Реверзибилним гуменим транспортером сировина се убацује у два сандучаста додавача за Црепану I и III.

Црепана I:

Производни процес у црепани I обухвата следеће фазе: ускладиштавање глине са грубом прерадом у објекту за одлеживање Црепане I, прераду глине са обликовањем, сушење црепа, печење црепа, паковање и отпрему готове робе.

Из сандучастог додавача, сировина, гуменим транспортерима, одлази у хомогенизатор, где се додатно хомогенизује, уз могућност додавања воде. Сировина се пропушта кроз сита $\varnothing$ 10mm. Из хомогенизатора се врши дозирање сировине ка производњи вучених елемената.

Сировина за производњу вучених елемената се припрема у вакуум преси са уљном пумпом из које кроз обликовани (облик усника одређује попречни пресек црепа која се производи) усник излази хомогена извакумирана глина у облику континуалне траке, која се потом сече на резаћем столу. Након сечења цреп одлази у коморну сушару, у којој се суши

78h на температури од 120 °C. Процес пуњење и пражњење коморних сушара је аутоматизован. Осушени цреп се по потреби енгобира и транспортује до места где се пакује у шамотне касете и транспортује у пећ на печење.

За производњу жлебњака и фазонских елемената глина долази из сандучастог додавача, улази у хомогенизатор, затим кроз двоосовинску мешалицу у вакуум пресу где се формира фазонирани глинени колач. Обликовање се одвија на револвер преси или на преси са кружним столом, помоћу гипсане форме. Обликован цреп одлази на сушење, потом се пакује у шамотне касете и даље транспортује на печење.

Црепана III:

Производни процес у Црепани III обухвата: допремање и прераду глине, обликовање са пражњењем и пуњењем регала и сушење црепа у тунелским сушарама.

Из сандучастог додавача сировина, гуменим транспортерима, одлази у хомогенизатор, где се додатно хомогенизује уз додавања водене паре. Сировина се пропушта кроз сита $\varnothing 10\text{mm}$. Преко двоосовинске мешалице сировина се вакуумира у вакуум преси са уљном пумпом. Из усника пресе излазе паралелно две бескрајне траке од којих се сече пластица одређених димензија, која је одговарајућа за постављени модел црепа. Број сечења пластике је око 40 ком./min по разажем столу. Пресовање се врши на две револвер пресе. Капацитет пресовања је до 18 ком./min. Тако пресован цреп одлази у тунелску сушару на сушење. Суви цреп се по потреби енгобира и транспортује до утоварне јединице, где се слаже у шамотне касете и аутоматски се редови касета слажу на вагоне тунелске пећи. На једном вагону се налази 144 касете са сувом робом са све три производне линије. Печење сувог црепа се врши у тунелској пећи. Капацитет печења ограничен је бројем потискивања вагона по дану и за потискивање од 46 вагона дужина печења износи 31h.

У погону Црепана I-III постоје коморе за енгобирање црепа. Процес енгобирања црепа се одвија након сушења, а пре процеса печења црепа.

Палетирање се врши на аутоматској линији, прво формирањем мањих пакета црепа. Пакети се слажу и постављају на палету, затим се врши хоризонтално везивање, навлачење и термичка обрада фолије.

•Погон Мајолика

У погону Мајолика се производи по потреби украсна керамика од глине, али углавном фазонски комади у мањим серијама за пресовани или вучени цреп. Користи се глинени колач-пластица која се допрема из погона за производњу црепа. Сировине за производњу мајолике су: глина, сирови енгоба (глина и каолин) која се користи за основно бојење сушених глинених предмета, глазуре (разни метални оксиди - нпр. оксиди бакра, кобалта, селена, хрома и разни пигменти) која се користи за украсно бојење печених предмета.

•Припремање глине за токарење:

У велики кугласти млин ваљкастог облика пушта се одређена количина воде и глине. Мокрим млевењем глине ствара се муљ који се пушта у бетонске базене, где се врши његово даље мешање и хомогенизовање. Из базена помоћу електричне центрифугалне пумпе, глина се пушта у вибро сито где се процеђивањем одстрањују све крупније честице. Процеђен муљ се помоћу мембранске пумпе потискује преко коморне филтер пресе, где се на филтер платну захватају честице глине, а вода прелази преко платна. Тако се стварају глинене погаче, које се пуштају преко вакуум пресе ради хомогенизације и вакуумирања. Фина глина из вакуум пресе излази у облику бескрајног ваљка који се раскомадава жицом и чува од сушења у бетонској комори до употребе на токарским столовима.

•Припремање енгобе и глазуре:

У кугласте млинове се пушта одређена количина воде, додаје се одређена количина енгобног или глазурног материјала и у тим млиновима се врши микро млевење састојака. Тако се добија суспензија састојака која се, после процеђивања, користи за бојење глинених предмета.

Израда глинених предмета се врши ручним радом на токарским столовима, који раде на електрични погон. Израђени сирови предмети од глине се суше на даскама у челичним регалима у просторијама, где су смештене пећи за печење. После сушења предмети одређене врсте се ручно енгобирају (врши се наношење боје – глазуре). Печење осушених глинених предмета, или бисквитно печење, се врши у гасним муфолним коморним пећима на температури од 940 °C. Паљењем пећи, као и процесом печења, управљају програматори. После бисквитног печења, предмети се боје и украшавају ручним радом, глазурним бојама. Печење глазуре се врши у електричним коморним пећима на температури од 980 °C. После печења се врши сортирање и паковање готове робе. Предмети се пакују у картонске кутије од ребрастог картон папира.

• Погон шупљих елемената

У погону шупљих елемената производе се шупљи зидни и међуспратни блокови од глине. Процес производње је аутоматизован и обухвата: ускладиштавање, одлеживање глине и пражњење базена, прераду и обликовање глине, сушење у тунелској сушари, печење у тунелској пећи и паковање и транспорт робе.

У базен за одлеживање глина долази гуменом транспортном траком директно из сугве прераде где не подлеже примарној преради него се пропушта само кроз хомогенизатор. Багером ископана глина челичнолиснатим транспортером стиже до млина, па у хомогенизатор, а после у вакуум пресу ради хомогенизовања, вакуумирања и обликовања. Усник вакуум пресе је тако обликован да глина из машине излази у облику континуалног блока на резаћи сто на коме се врши његово сечење на комаде. Овако добијени сирови блокови се стављају на алуминијумске летве у челичне регале и улазе у тунелску сушару, у којој се одвија сушење блокова. Након сушења, блокови се слажу у шамотне касете и одвозе на печење, које се врши у тунелској пећи на земни гас. Испечени блокови се пакују на дрвене палете и транспортују виљушкарном у двориште, где се лагерују до транспорта.

2. Опис локације на којој се активност обавља

Макролокација

Фабрика „Потисје Кањижа“ а.д. налази се на рубу насељеног места Кањижа.

Кањижа је градско насеље у општини Кањижа у севернобанатском округу, на десној обали реке Тисе. Ова територијално-управна јединица се граничи са истока реком Тисом, тј. општином Нови Кнежевац, са југа Сентом, са запада Суботицом, са севера Мађарском границом.

Географске координате насеља Кањижа су: 46°04ж северне географске ширине и 20°04ж источне географске дужине.

Добрим саобраћајним везама, друмским и железничким, повезана је са Суботицом преко Хоргоша на северу, затим са Сентом, Бечејем и Новим Садом на југу, Кикиндом на југоистоку.

Кањижа је административни центар подручја, са око 15 000 становника и релативно добро развијеном привредом, у којој веома значајно место заузима опекарска и керамичка индустрија. Од осталих већих предузећа, поред „Потисје Кањижа“ а.д. Кањижа, у Кањижи се налазе Фабрика изолационих материјала ФИМ, дрвно-индустријско предузеће „Петар Драпшин“, фабрика керамичких плочица Керамика Кањижа плус, Силос и др.

Микролокација

Локација на којој се налази фабрика припада територији катастарске општине Кањижа и заузима целе катастарске парцеле: 154/1, 155, 156/1-6, 160, 165, које спадају у градско грађевинско земљиште, као и катастарске парцеле 5009, 5010-5051, 5056-5059, 5061-5073, 5074/1, 5082-5084, 5085/1, 5086/1, 5087/1 - земљиште у грађевинском подручју и делове парцела путева: 4966/1, 5/2, 5003, 5004, 4965, 5060 и 5081 К.О. Кањижа. Укупна површина парцела износи 83,28 хектара, а постојећи степен искоришћености парцела износи 26,2 %, рачунајући и све бетониране и поплочане површине.

Фабрика „Потисје Кањижа“ а.д. поседује и земљиште на катастарским парцелама: 4963/1, 5136/2, 5207/1, 5263/1, 5263/2, 2274, 5293, 5300, 5314, 5332, 5335, 5352, 5379, 5397, 5399/2, 5426, 5523 - земљиште у грађевинском подручју, 5523, 5534, 5548, 6766/2 - пољопривредно земљиште и 4963/1 - индустријска пруга. Укупна површина ових парцела износи 128 ха 66 а 10 м².

Локација Фабрике се налази у северном делу насеља близу обале реке Тисе, уз регионални пут Кањижа-Хоргош, у улици Суботички пут бр. 57, у оквиру радне зоне. Најближе стамбене куће су од комплекса производних погона удаљене 100 до 200 м, у правцу југ – југозапад.

Са северне стране налази се напуштена јама од глиништа која је претворена у рибањак и служи за спортски риболов, као и рекултивисано земљиште које је пошумљено или под пољопривредним културама.

Са источне стране је регионални пут Кањижа – Хоргош.

Са западне стране се, осим стамбених објеката, налази пруга Хоргош – Кањижа, као и Мајдан III и предузеће керамичких плочица „Керамика Кањижа Плус“ д.о.о.

Надморска висина терена на коме се налази фабрика „Потисје Кањижа“ а.д. је 87m.

На локацији комплекса Фабрике „Потисје Кањижа“ а.д. објекти су смештени у фабричком кругу димензија 350 x 700m. Објекти су лоцирани у низу према улици Суботички пут и у полукругу око старих копова.

На локацији и ближој околини нема вредне аутохтоне фауне, ретких и заштићених врста, као ни врста за које би требало покренути законски поступак заштите, које би биле изложене утицајима с обзиром да је ово подручје потпуно антропогено измењено.

3. Постојеће дозволе, одобрења и сагласности

Оператер “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа поседује за све постојеће објекте одобрења за изградњу и употребне дозволе – дато у Захтеву, Поглављу II: Резиме података о активности и издатим дозволама у делу II.2.1.5.

Уз захтев за издавање интегрисане дозволе оператер је поднео и списак пројеката за изграђено постројење, који су стављени на увид Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине приликом обиласка локације и приликом израде нацрта интегрисане дозволе.

Оператер поседује Решење издато од стране Општинске управе, општине Кањижа, Одељења за инспекцијско-надзорне послове (бр. 501-154/2010-IV од 12.04.2011.године) којим се даје сагласност на Студију о процени утицаја затеченог стања на животну средину, производног комплекса за израду глинене опеке-грађевинског материјала „ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа.

Оператер поседује сагласност на План заштите од пожара издат од стране МУП-а Р. Србије, Сектора за ванредне ситуације, Одељења за ванредне ситуације у Кикинди, Одсека за превентивну заштиту под 07/16 број 217-1478/14-1 од 18.03.2014. год.

Оператер поседује потребна Акта о праву коришћења природних ресурса: Решење о експлоатацији опекарске глине на проширеном експлоатационом пољу, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Нови Сад, број: 115-310-00097/2003-02 од 17.06.2003. године., Решење за употребу рударског објекта - продуженог етажног транспортера ЕТ-2, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Нови Сад, број: 115-310- 00195/2004-02 од 24.11.2004. године, Решење о употреби рударског објекта "Постројење за суву прераду и транспортни систем" глине, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Нови Сад, број: 115-310-00163/2004-02 од 7.12.2004. године.,Решења о употреби рударског објекта Црпна станица са потисном водом, Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине Број 115-310-253/2013-03 од 14.01.2014. године. Оператер поседује Решење, за употребу гасовода и гасних инсталација, Општина Кањижа, Општински секретаријат за привреду и инспекцијске послове, број: 351-372/79-03 од 21.05.1979. Допунско Решење за употребу гасовода и гасних инсталација, Општине Кањижа, Општински секретаријат за привреду и инспекцијске послове, број: 352-435/87-03 од 08.01.1988. године. и Решење о сагласности на пројекат број Е-104 који се односи на изградњу унутрашњег гасовода, Секретаријат за унутрашње послове, Суботица, број: 08-215-314/78 од 04.10.1978. године.

Оператер поседује Уверење да су објекти који су својина “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа прикључени на јавни водоводни и канализациони систем који одржава ДОО „ПОТИСКИ ВОДОВОДИ“ из Хоргоша (Уговор бр.152-0005 од 23.02.2011.године), као и Уговор о изношењу отпадне воде из базена за сакупљане технолошке отпадне воде која се јавља као отпадна вода у процесу чишћења, прања и као санитарна отпадна вода (Уговор бр: 45 од 02.03.2014.год).

Оператер поседује Решење о издавању водне дозволе за коришћење вода, испуштање отпадних вода, складиштење и испуштање хазардних и других супстанци које могу загадити воду из индустријског комплекса (бр.104-325-1269/2014-04 од 10.12.2014.године), издато од Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

У прилогу ове дозволе налази се листа свих постојећих дозвола, одобрења и сагласности надлежних органа и организација које је оператер приложио уз захтев за издавање интегрисане дозволе.

4. Главни утицаји на животну средину

У процесу производње грађевинског материјала, једно од најважнијих питања у очувању животне средине су велика потрошња енергије и емисије у ваздух.

У условима редовног рада јављају се емисије загађујућих материја које потичу из процеса печења керамичких производа на бази глине и прашкасте материје које настају у погону за суву прераду глине тј. у сушари.

Оператер “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа врши редовну контролу загађења ваздуха мерењем емисије штетних и опасних материја у животној средини, које настаје при обављању делатности у погонима Црепане Ц2, Црепане Ц1/3, погон шупљих елемената стара и нова линија и Погон суве прераде глине – сушара, у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у ваздух (“Сл. гласник РС”, бр.71/2010, и 6/2011-испр.). У складу са наведеним актом оператер врши мерења следећих параметара на емитерима: прашкасте материје, оксиди азота, оксиди сумпора, неорганска једињења флуора и хлора, органска једињења-ТОС и VOC-(бензен, стирен, метанол и фенол).

Поред тачкастих постоје и дифузне емисије као што су неконтролисане емисије са складишта материјала, саобраћаница за пролаз возила кроз круг фабрике и одређене тачке транспорта и пресипне тачке сировина и складишта сировина и готових производа које нису унутар неког објекта. Дифузне емисије се састоје од прашкастих материја и издувних гасова возила.

На подручју комплекса фабрике “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа генеришу се следећи токови отпадних вода:

- Технолошке отпадне воде од прања гипсаних калупа односно механизације и уређаја
- санитарне отпадне воде
- атмосферске воде

Технолошке отпадне воде које потичу од прања уређаја и механизације, заједно са зауљеним атмосферским водама са саобраћајних и манипулативних површина, прихватају се посебном зацевљеном мрежом, положеном уз ивицу саобраћајница. “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа има уграђене таложнике за третман технолошке отпадне воде, односно таложник са комбинацијом сепаратора уље-вода. Сва ова количина отпадне воде се након третмана упушта у унутрашњи канализациони систем који има испуст у ретенционо језеро.

Атмосферске отпадне воде са саобраћајних и манипулативних површина у кругу фабрике се преко таложника и сепаратора уља и масти упуштају у унутрашњи канализациони систем који има испуст у ретенционо језеро.

Санитарне отпадне воде потичу из објеката са санитарним чворовима (управна зграда, зграда Ц1/3, погон Лингл). Део санитарних отпадних вода се интерном канализацијом до бетонских водонепропусних септичких јама а део се упушта у јавну канализацију.

Укупна количина отпадних вода које се генеришу у кругу фабрике на годишњем нивоу износи приближно 15.000 m³.

Утицај на земљиште: “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, поседује три резервоара за дизел гориво укупног капацитета од 60.000 литара и налазе се на предметној локацији. На локацији фабрике “Потисје Кањижа” АД, урађено је 5 истражних бушотина дубине по 10,1 m, из којих су извађени узорци тла и затим уграђени пиезометри за контролу квалитета подземне воде. У условима редовног рада не долази до загађивања земљишта. За време употребе ових резервоара није било акцидентних ситуација.

Током редовног рада фабрике “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа генеришу се разне врсте отпада који је по карактеру: неопасан и опасан отпад. Сви видови отпада су производ начина производње и грубо се могу раздвојити на: отпад из процеса производње, отпад из процеса одржавања опреме и отпад из радионице одржавања возног парка.

Опасан отпад је следећи: истрошени акумулатори, отпад од електричних и електронских производа, отпадно уље и муљеви из сепаратора уље/вода. Овај отпад се привремено складишти у посебним посудама, на дрвеним палетама, са бетонском подлогом, ограђен и

наткривен. Посуде су затворене и обележене. Сва количина генерисаног опасног отпада се предаје овлашћеним предузећима које га преузимају на третман или извоз.

Начин поступања са неопасним отпадом зависи од врсте отпада. Нпр. Сува глина и суви производ се одвојено сакупљају и поново употребљавају у технолошком процесу тј. враћају се у складиште глине и мешају са сировом глином или одлажу у кратер глинокопа. Печени шкарт се одвојено сакупља, пласира се као производ на тржишту, користи се као подлога за израду површина за лагеровање готових производа, као и за насипање путева унутар фабричког круга. Остале врсте неопасног отпада се предају овлашћеном оператеру. Комунални отпад односи надлежно комунално предузеће ЈКП Кањижа.

Подаци о количинама, врстама и начином поступања са генерисаним отпадом, оператер је дао у прилогу захтева: План управљања отпадом.

Главни извори буке су компресори, вентилатори, мотори већих машина и транспортних средстава. Бука се дању јавља у свим деловима производног процеса (ископ и транспорт глине, погон суве прераде, погон црепа I-III, погон црепа II и погон шупљих елемената), у свим производним погонима (прерада глине, сирова производња, сушење, печење и паковање). Такође, бука се јавља и при утовару и истовару готове робе у свим деловима магацинског простора (виљушкари, камиони, дампераи).

Извори буке на локацији комплекса "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Кањижа, налазе се углавном у објектима чврсте грађе, осим виљушкара, камиона и дампера.

Након извршених мерења дневног и ноћног нивоа буке у животној средини, у складу са Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивања индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл. гласник РС", бр. 75/2010), закључено је да активности које се обављају у "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Кањижа, производе буку која НЕ ПРЕЛАЗИ највиши дозвољени ниво у референтном стамбеном објекту за дневно и ноћно мерење нивоа буке.

Акцидентне односно хаваријске ситуације које се могу произвести у фабрици су: пожари, експлозије, цурење опасних материја или комбиновани акциденти. У циљу поузданог управљања ризиком спроводе се планиране мере заштите. За гашење евентуалних пожара на објекту, предвиђена је спољна и унутрашња хидрантска мрежа, системи за дојаву пожара и програми обавезне теоријске и практичне обуке радника. Дефекти цурења су могући, али је постројење тако пројектовано да је немогућа контаминација земљишта и водотока.

У области заштите од хемијског удеса оператер није севесо постројење тако да не подлеже изради документа о Политика превенције од удеса, нити докумената Извештај о безбедности и План заштите од удеса, на основу Листе опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења.

Главне утицаје рада постројења на животну средину оператер је описао у делу захтева II.3. Кратак извештај о значајним утицајима на животну средину.

5. Коментари/мишљења

У току спровођења процедуре издавања интегрисане дозволе, а након подношења комплетног захтева за издавање интегрисане дозволе, као и комплетне документације, од "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Кањижа, број 119-501-2064/2010-04, надлежни орган, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштите животне средине, издало је обавештење за јавност о пријему комплетног захтева за издавање интегрисане дозволе у листу "Данас" дана 15. августа 2014. године.

Такође, о пријему захтева упућено је писмено обавештење јединици локалне самоуправе-Општини Кањижа, Министарству пољопривреде и заштите животне средине, Покрајинском заводу за заштиту природе, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, шумарство и водопривреду, Покрајинском секретаријату за енергетику и минералне сировине и Републичкој дирекцији за воде.

5.1. Министарства пољопривреде и заштите животне средине

- Нема коментара

5.2. Органа аутономне покрајине

- Нема коментара

5.3. Органа локалне самоуправе (општина/град)

- Нема коментара.

5.4. Јавних и других институција

- Нема коментара

5.5. Надлежних органа других држава у случају прекограничног загађивања

- Рад постројења “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, нема утицаја на прекогранично загађење.

5.6. Представника заинтересоване јавности

- Нема коментара.

6. Процена захтева

6.1 Примена најбољих доступних техника

За процену процеса и активности у “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа и усаглашености са најбољим доступним техникама оператер је урадио детаљну усклађеност са Референтним документом о најбољим доступним техникама за ову врсту индустрије - *Reference Document on Best Available Techniques in Ceramic Manufacturing Industry, August 2007*. Када је у питању енергетска ефикасност поређењем су обухваћене мере дате у референтном документу *Reference Document on Best Available Techniques for Energy Efficiency, Februar 2009*. Такође је коришћен документ *Reference Document on the General Principles of Monitoring, July 2003*.

Усклађеност је постигнута код следећих релевантних најбољих доступних техника поменутих референтних докумената:

1. Технике за управљање процесом (управљање заштитом животне средине, уређење простора и одржавање);
2. Технолошки ток производње;
3. Контрола улазних сировина и горива које улазе у процес (контрола улазних сировина; коришћење горива са ниским садржајем сумпора, азота, хлора, метала и испарљивих органских једињења);
4. Редовно праћење и мерење процесних параметара и емисија;
5. Постизање минималне специфичне потрошње енергије (оптимизација топлотних услова у зонама предгревања, печења и одгревања, одвођење целокупне количине топлоте из зоне одгревања у сушаре и предгревање робе пре уласка у пећ, улаз полупроизвода у зону предгревања са минималним садржајем влаге/предгрејачи у сваком производном погону);
6. Смањење потрошње електричне енергије (применом система управљања електричном енергијом, употребом опреме са високом енергетском ефикасношћу);
7. Одржавање ниског нивоа емисија у ваздух: прашкасте материје, NO_x, SO₂, HF, HCl, VOC, CO;
8. Дифузне емисије прашине: путеви око копа се прскају водом у сувим временским условима, процеси прераде и обликовања глине се одвијају у затвореном простору;
9. Каналисана емисија прашине;
10. Емисије у воде (санитарна вода, атмосферске отпадне воде, технолошке отпадне воде од прања гипсаних калупа, механизације и уређаја), предузеће нема процесних отпадних вода;
11. Управљање отпадом (поновна употреба сувог лома, прашине сакупљене у производном процесу; складиштење отпада на непропусним и отпорним подлогама, дефинисање токова кретања отпада код оператера и начин предвиђен прописима, јасно означавање врсте отпада);
12. Бука (идентификација значајних извора буке и предузимање мера ради смањење нивоа буке у зонама где она има значајан утицај на околину);
13. Заштита подземних вода (сви складиштени материјали на локацији, танкови као и спољна складишта, су у прихватним посудама, уз коришћење предвиђених радних и инцидентних техника за превенцију и техника за руковање, складиштење отпада на непропусним и отпорним подлогама, са контролисаним одводним системом, јасно

означене врсте отпада који се складишти ради лакшег распознавања, нема испуштања отпадних вода у подземно водно тело)

Делимична усаглашеност са најбољим доступним техникама постоји код:

1. Управљања заштитом животне средине

Оператер се придржава Политике заштите животне средине, али још није увео Систем управљања заштитом животне средине у складу са стандардом ISO 14001:2004.

Уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је приложио и Програм мера прилагођавања рада постојећег постројења условима прописаним Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, где су описане мере које намерава да предузме за усклађивање са БАТ захтевима (захтевима најбољих доступних техника), тамо где је то неопходно, као и временском динамиком спровођења тих мера и динамиком финансирања (Документација – Прилог 16).

6.2. Коришћење ресурса

Сировине и помоћни материјали

Основна сировина за производни програм Фабрике је глина која се експлоатише са површинског копа Мајдан III.

У Мајдану III врши се откопавање, утовар, транспорт и одлагање површинског слоја - хумуса, до дубине 0,5 m. Процес се обавља дисконтинуалним системом са машинском структуром: булдожер - утоваривач - камион - булдожер.

Ископ глине изводе пет багера ведричара са електро покретањем, а транспорт глине до депоније за одлеживање, у фабричком кругу, обавља се тракастим транспортерима/ гуменом траком од 2,5km дужине. Дужина откопног фронта је преко 1000m. Лежиште је отворено из југоисточног правца, а откопни фронтови се померају паралелно у правцу југ - север.

Фабрика је у току 2013 год. утрошила 407.000t глине у свом производном процесу.

Податке о коришћењу сировина и помоћних материјала са максимално предвиђеном годишњом потрошњом истих, оператер је дао у Прилогу: Табеларни преглед, Табела бр.1 Коришћење сировина и помоћних материјала.

У “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа у процесу производње се не користе опасне хемијске супстанце и хемијски производи као сировине или помоћни материјали.

Вода

Снабдевање водом комплекса објеката фабрике “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, обезбеђено је делом из водоводне мреже насеља, делом из сопствених бунара док за квашење сировине користи се вода из ретенционог језера. Прикључење на водоводну мрежу насеља је из два правца и то на вод Ø110mm, који пролази у непосредној близини фабрике тј. тај вод је положен у појасу регионалног пута П-119 Хоргош-Сента, као и на вод Ø110mm из правца фабрике ДП „Петар Драпшин“. Водом из градског водовода се снабдева управна зграда и фабрички ресторан, а треће место уласка воде из градског водовода је код Црепане II где ради парна машина која захтева посебан квалитет воде.

Кружни ток снабдева из два сопствена бунара. За константност у снабдевању водом, што је услов за несметану производњу, мери се притисак воде у водоводу и ако тај притисак спадне испод дозвољеног укључи се пумпа која црпи воду из другог бунара. Тај кружни ток је повезан са водоводном мрежом за снабдевање целе фабрике за напред наведене потребе. За снабдевање водом погона за суву прераду глине црпном станицом се црпи вода из ретенционог језера. Ова црпна станица је са погоном повезана са потисним водом.

Спољна и унутрашња хидрантска мрежа снабдева се водом из два бунара.

Укупна потрошња воде у 2013 год. је била 70.804 m³ од тога је 7.020 m³ узето из водовода, 53.706 m³ из бунара и 10.078 m³ из ретенционог језера.

Податке о потрошњи воде оператер је дао у Поглављу III.4.3 и Табели 10 у Прилогу: Табеларни прегледи.

Енергија

“ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, као енергенте у процесу производње користи:

- природни гас –

За потребе грејања објеката, као и у технолошком процесу производње, као енергент се користи природни гас, као еколошки најчистије и најекономичније фосилно гориво. Извршена је потпуна гасификација постојећих објеката. Због повећања постојећих капацитета гасне мреже и обезбеђивања довољне количине гаса за потребе фабрике, изграђен је доводни челични гасовод до ГМРС, кој је лоцирана унутар комплекса фабрике. За потребе саме фабрике изграђене су мерно-регулационе подстанице (МРП), којима се обезбеђује одговарајући притисак у мрежи и мери проток гаса. Природни гас се троши у количини 18.595.166 m³ годишње (за 2013.годину; фабрика радила са 70% капацитета)

- електричну енергију –

Користи се у свим фазама процеса производње као и за сва остала потребна напајања. Потрошња електричне енергије у фабрици “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа за 2013. годину је била 19.593.860 kWh на годишњем нивоу, а за осветљење је потрошено 992.978 kWh годишње.

- евро дизел гориво - користи се за потребе транспорта.

Податке о коришћењу енергије оператер је дао у Поглављу III.4.2.захтева.

Уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је приложио и План мера за ефикасно коришћење енергије као посебан документ.

6.3. Емисије у ваздух и њихов утицај на животну средину

У фабрици “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, у процесу производње висококвалитетног пресованог и вученог црепа, фазонских елемената, елемената за међуспратне конструкције за потребе грађевинске делатности и мајолике, јављају се емисије загађујућих материја у ваздух. Те емисије потичу од процесних агрегата у фабрици и могу се поделити на: емисију прашине у процесу примарне и сирове прераде глине; емисију гасовитих и прашкастих материја у процесу сушења и емисију загађујућих једињења у процесу печења. Дифузне емисије се јављају приликом дистрибуције глине од одлагалишта до примарне прераде, као и унутар просторија где се одвијају производни процеси. На изводним отворима контролисаних емитера, осим линије за суву прераду глине (сушара), не постоје постројења, уређаји односно филтери за смањење штетних и опасних материја у ваздух. У оквиру линије за суву прераду глине (сушара) инсталисан је дупли циклон и врећасти филтер. Као енергент се користи природни гас.

Податке о емисијама у ваздух, мерама за смањење емисија, мониторингу, оператер је дао у захтеву у: Поглављу III.5. Емисије у ваздух, Прилогу 2., табеле 11 – 21 и Плану вршења мониторинга, поглавље 4.

Тачкастих извора емисија има укупно пет. Емисије загађујућих материја у ваздух врше се на следећим емитерима:

- E1- емитер из тунелске пећи погона Ц2 - не поседује уређај за смањење отпадних гасова у ваздух,
- E2 - емитер из тунелске пећи погона Ц1/3 - не поседује уређај за смањење отпадних гасова у ваздух,
- E3 - емитер из тунелске пећи погона шупљи елементи (стара линија) - не поседује уређај за смањење отпадних гасова у ваздух,
- E4 - емитер из тунелске пећи погона шупљи елементи (нова линија) - не поседује уређај за смањење отпадних гасова у ваздух,
- E5 – емитер из погона суве прераде глине (сушара) – опремљен дуплим циклоном и врећастим филтером

Загађујуће материје које се могу емитовати у ваздух су: *прашкасте материје* које настају у примарној преради глине (приликом млевења у грубом и фином млину), затим у сушари, као и у тунелској пећи; *гасовите сустанце*: оксиди азота (NO_x); угљен моноксид (CO); флуороводоник (HF) и хлороводоник (HCl) и угљоводоници (TOC), органске материје (бензен, фенол, стирен и метанол) који настају у тунелској пећи.

Пречишћени гасови испуштају се из врећастог филтера у атмосферу, а сакупљене прашкасте материје, након отресања вреће филтера, враћају се у процес одговарајућим транспортерима.

Мерења емисија загађујућих материја се обављају у складу са важећим прописима из ове области од стране облашћене организације.

Дифузни или фугитивни извори емисија, емисије са складишта сировина, привремених складишта отпада, издувних гасова возила, су карактеристични за ову фабрику. Дифузне емисије које потичу од транспорта контролишу се помоћу редовног влажења саобраћајница и путева и редовног одржавања фабричког круга. Саобраћајнице у кругу фабрике су асфалтиране. Значајни извор емисија прашине представља одлагалиште глине у кругу фабрике, јер долази до разношења честица ветром и спирања атмосферским падавинама. У том циљу оператер предузима следеће мере: влажење одлагалишта у ветровитим данима; влажење транспортних путева и постављање заштитних баријера од ветра.

У процесу производње црепа у фабрици “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, не користе се материје са снажно израженим мирисом.

6.4. Емисије у воду и њихов утицај на животну средину

Податке о емисијама у воду, мониторингу, оператер је дао у захтеву у: Поглављу III.6. Емисије штетних и опасних материја у воде, Прилогу 2., табеле 22 – 34, и Плану вршења мониторинга.

Фабрика “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, поседује Решење о издавању водне дозволе за коришћење вода, испуштање отпадних вода, складиштење и испуштање хазардних и других супстанци које могу загадити воду из индустријског комплекса.

На подручју комплекса фабрике “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа генеришу се следећи токови отпадних вода:

- Технолошке отпадне воде од прања гипсаних калупа односно механизације и уређаја
- санитарне отпадне воде
- атмосферске воде

Технолошке отпадне воде које потичу од прања уређаја и механизације, заједно са зауљеним атмосферским водама са саобраћајних и манипулативних површина, прихватају се посебном зацењеном мрежом, положеном уз ивицу саобраћајница. “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, има уграђене таложнике за третман технолошке отпадне воде, односно таложник са комбинацијом сепаратора уље-вода. Сва ова количина отпадне воде се након третмана упушта у унутрашњи канализациони систем који има испуст у ретенционо језеро.

Атмосферске отпадне воде са саобраћајних и манипулативних површина у кругу фабрике се преко таложника и сепаратора уља и масти упуштају у унутрашњи канализациони систем који има испуст у ретенционо језеро.

Санитарне отпадне воде потичу из објеката са санитарним чворовима (управна зграда, зграда Ц1/3, погон Лингл). Део санитарних отпадних вода се интерном канализацијом до бетонских водонепропусних септичких јама а део се упушта у јавну канализацију.

У фабрици не постоје мерачи протока отпадних вода, већ се годишња количина добија прерачунавањем. Укупна количина генерисаних отпадних вода на подручју целе фабрике на годишњем нивоу креће се око 15.000 m³. Од тога су око 6.800m³ санитарно фекалне отпадне воде које се упуштају у канализациони систем општине Кањижа и водонепропусне септичке јаме, а 8200m³ пречишћене отпадне воде које се уливају у ретенционо језеро.

Мрежа атмосферске канализације прихвата атмосферске воде и дренажне воде. Санитарне отпадне воде прихватају се мрежом фекалне канализације.

На локацији фабрике “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа нема испуштања отпадних вода у подземно водно тело.

6.5 Заштита земљишта

Заштиту земљишта, испитивања и резултате испитивања, мере за спречавање загађења земљишта и мониторинг, оператер је обрадио у захтеву за добијање интегрисане дозволе у: Поглављу III.7. Заштита земљишта и подземних вода, Прилогу II, табеле 23 – 31 и Прилогу I.3 Документација – План вршења мониторинга.

У циљу утврђивања загађености подземних вода и седимената у кругу фабрике и њеној непосредној околини постављено је 5 пијезометара, чиме је омогућено вршење мониторинга, тј. праћења нивоа подземних вода, правца кретања подземних вода и узимање узорака за хемијске анализе.

Списак пијезометара са координатама дат је у Прилогу Мапе и скице.

План мониторинга квалитета отпадних вода, квалитета површинских и подземних вода и земљишта који је израдио оператер чини саставни део документације која је предата уз захтев.

Мере за спречавање загађења земљишта и подземних вода дате у Поглављу III.7.5.

Поменуте мере омогућавају превентивно деловање у случају појављивања загађујуће материје у земљишту и подземним водама (у случају акцидента).

“ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, поседује три резервоара за дизел гориво укупног капацитета од 60.000 литара и налазе се на предметној локацији. На локацији фабрике "Потисје Кањижа" АД, током 2010 год. изведено је 5 истражних бушотина дубине по 10,1 m, из којих су извађени узорци тла и затим уграђени пиезометри за контролу квалитета подземне воде. У условима редовног рада не долази до загађивања земљишта.

6.6. Управљање отпадом

Податке о управљању отпадом, предузетим мерама за управљање отпадом, мониторингу, оператер је дао у захтеву у Поглављу III.8. Управљање отпадом, затим у Плану управљања отпадом, Плану вршења мониторинга и Табелама 35 – 37.

У процесу производње у фабрици “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, генеришу се разне врсте отпада.

Идентификоване су следеће врсте отпада: отпад који се генерише у процесу производње, отпад који настаје при редовном машинском одржавању, амбалажни отпад, комунални отпад. По карактеру генерисани отпад у фабрици је опасан и неопасан, а по агрегатном стању може бити чврст, течан или гасовит.

Разврставање отпада

У фабрици “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, врши се разврставање отпада приликом његовог настанка у погонима и за то постоји дефинисана писана процедура. Разврстани отпад се односи на планом предвиђена места за одлагање.

Привремено складиштење опасног отпада

У фабрици „Потисје Кањижа“ а.д. Кањижа постоји складиште за следеће врсте опасног отпада, у ком је свака врста отпада збринута у посебну посуду, тако да не долази до мешања отпада:

- Стара електрична и електронска опрема
- Флуоресцентне цеви и други отпад који садржи живу
- Оловне батерије, батерије од никл-кадмијума, батерије које садрже живу
- Отпадна рабљена уља, филтери за уље, зауљени пунџвалд
- Коришћени разређивачи за одмашћивање метала
- Амбалажа која садржи остатке опасних супстанци

Складиште опасног отпада је затвореног типа, са кровом и бетонском подлогом.

Опасан отпад који се генерише у фабрици „Потисје Кањижа“ а.д. се одвојено сакупља у затворене посуде означене натписом „опасан отпад“ и називом врсте отпада и обележене ознаком из каталога, а потом се адекватно складишти у привремено складиште опасног отпада. Након привременог складиштења врши се предаја отпада овлашћеном оператеру, уз пратећу документацију.

Привремено складиштење неопасног отпада

У фабрици „Потисје Кањижа“ а.д. Кањижа, у складишту неопасног отпада се, у одговарајућим посудама или на бетонској подлози, привремено складиште следеће врсте неопасног отпада:

- Отпадни каблови
- Мешани метал
- Истрошени тонери
- Потрошене гуме, гумене траке и каишници
- Пластика-рамице за сушење
- Дрво

Привремено складиштење амбалажног отпада:

- Пластична амбалажа (траке, фолије)
- Папир, картон
- Дрвена амбалажа

Као комуналан отпад се јавља мешани комунални отпад и он се одлаже се у пластичне контејнере и збрињава преко надлежног ЈКП Кањижа.

Превоз отпада

“ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа не врши транспорт отпада ван фабрике, а у самој фабрици, настали отпад са било које линије, до привремених складишта обавља се интерним транспортом. Отпад који се транспортује ван фабрике врше овлашћени оператери. Услугу транспорта у том случају за њега врши овлашћени оператер, са ким предузеће има потписан уговор. Пuteви кретања отпада у самом предузећу и ван њега су строго дефинисани.

Прерада отпада: третман и рециклажа

Начин поступања са неопасним отпадом зависи од врсте отпада:

- Сува глина и суви производ се одвојено сакупљају и поново употребљавају у технолошком процесу тј. враћају се у складиште глине и мешају са сировом глином или одлажу у кратер глинокопа
- Печени шкарт се одвојено сакупља, пласира се као производ на тржишту, користи се као подлога за израду површина за лагере готових производа, као и за насыпање путева унутар фабричког круга
- Отпадне шамотне касете се одвојено сакупљају и враћају произвођачу
- Отпадне тонер касете, отпадни каблови и пластика се одвојено сакупљају и предају овлашћеном оператеру
- Ватростални одливак и одбачени калупи се трајно одлажу у напуштене јаме
- Мешани метали се одвојено прикупљају по врстама, на месту настанка и предају овлашћеном оператеру
- Потрошене гуме се делом сакупљају и предају овлашћеном оператеру, а делом, након замене, остају код вулканизера
- Дрвене рамице се одвојено сакупљају и предају овлашћеном оператеру

Када је амбалажни отпад у питању, начин поступања је следећи:

- Папирна и картонска амбалажа се одвојено сакупљају у контејнер за папир и предају овлашћеном оператеру
- Пластична амбалажа се одвојено сакупља у контејнер за пластичну амбалажу и предаје овлашћеном оператеру
- Дрвена амбалажа се одвојено сакупља и предају овлашћеном оператеру

Одлагање отпада

“ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, врши трајно депоновање једног дела свог отпада. Трајно депоновање отпада се врши у искоришћену јаму глинокопа. Овај отпад служи за затрпавање напуштених јама. Има инертна својства, неопасан је и не угрожава животну средину и здравље људи. У отпад који се трајно одлаже спадају одбачени калупи и ватростални одливци. Оператер има потписан уговор са надлежним ЈКП из Кањиже, за одлагање комуналног отпада.

Контрола и мерење

У фабрици “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, спроводе се активности контроле и мерења (анализа) у оквиру управљања отпадом, од момента његовог настанка до тренутка коначног збрињавања. За сав отпад урађене су анализе испитивања отпада одређивањем карактера отпада и опасних материја које се налазе у њиховом саставу.

Оператер је у захтеву дефинисао процес управљања отпадом у постројењу: сакупљање и раздвајање отпада, привремено складиштење отпада, превоз отпада, упућивање отпада на третман и рециклажу код других оператера, одлагање отпада, контролу и мерење (анализе) отпада и документовање и извештавање.

6.7 Бука и вибрације

Податке о буци и вибрацијама, мерама за смањење нивоа буке и мониторингу оператер је дао у захтеву у: Поглављу III.9. Бука и вибрације, у Прилогу Документација – План вршења мониторинга и Табели 38.

Главни извори буке на локацији фабрике “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, су компресори, вентилатори, мотори већих машина и транспортних средстава. Бука се дању јавља у свим деловима производног процеса (ископ и транспорт глине, погон суве прераде, погон црепа 1/3, погон црепа 2 и погон шупљих елемената), у свим производним погонима (прерада глине, сирова производња, сушење, печење и паковање). Такође, бука се јавља и при утовару и истовару готове робе у свим деловима магацинског простора (виљушкар, камиони, дамperi).

Извори буке на локацији комплекса „Потисје Кањижа“ а.д. налазе се углавном у објектима чврсте грађе, осим виљушкар, камиона и дампера.

Мерења буке у кругу фабрике „Потисје Кањижа“ а.д. Кањижа и у животној средини вршена су 2010. године.

Након извршених мерења дневног нивоа буке у животној средини (у референтним стамбеним објектима), која настаје при обављању делатности у „Потисје Кањижа“ а.д. Кањижа, у складу са Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини (Сл. Гласник РС, бр.54/92), а према нормативима Стандарда ЈУС. У.Ј6.205:1992. као и ЈУС. У.Ј6.090.1992. може се закључити да активности које се одвијају у „Потисје Кањижа“ а.д. Кањижа производе буку која не прелази највиши дозвољени ниво у референтним стамбеним објектима, за дневно и ноћно мерење буке.

У циљу смањења емисије буке у „Потисје Кањижа“ а.д. Кањижа, до сада су примењене следеће мере које су у складу и са одговарајућим БАТ препорукама, и то:

1. Ограђивање јединица – емитера звука
2. Вибрациона изолација (одвајање) код већих машина
3. Коришћење пригушивача и споро ротирајућих вентилатора код великих вентилатора
4. Звучна изолација зидова и прозора
5. Вршење бучних активности ван објекта, само у току дневне смене
6. Програмско одржавање постројења

Планом мониторинга животне средине у „Потисје Кањижа“ а.д. Кањижа предвиђено је да се мерење буке спроводи на три референтна места у циљу испитивања усклађености емитованог нивоа буке са прописаним нивоима. Референтна места ће обухватити индивидуалне стамбене објекте и то унутар и изван објекта и то на довољно далекој удаљености да обухвати доприносе буке од свих већих извора који потичу од „Потисје Кањижа“ а.д. Кањижа и довољно краткој да се елиминишу метеоролошки ефекти

Мерења буке у кругу фабрике и у животној средини врше се од стране овлашћене организације.

У захтеву за добијање интегрисане дозволе оператер је приложио и План вршења мониторинга нивоа буке.

Оператер у захтеву наводи и да током редовног рада фабрике “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа нема значајних извора вибрација у животној средини.

6.8 Ризик од удеса и план хитних мера

У складу са Листом опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа, оператер не подлеже изради документа Политика превенције удеса, нити документа Извештај о безбедности и План заштите од удеса, која израђују оператери севесо постројења.

У Поглављу III.10. захтева оператер је дао План заштите од удеса, где је обрадио мере заштите животне средине у току редовног рада објекта, мере заштите у случају удеса и мере заштите по престанку рада. Могуће акцидентне односно хаваријске ситуације које се у фабрици могу јавити су: пожари, експлозије, цурење опасних материја или комбиновани акциденти. На основу могућих последица по живот и здравље људи, као и животну средину ризик се оцењује као средњи (III ниво удеса).

Уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је доставио Решење МУП-а РС, Сектора за ванредне ситуације, Одељења за ванредне ситуације у Кикинди, којим се даје сагласност на План заштите од пожара за комплекс објекта “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа.

У Поглављу III.11. захтева оператер је обрадио мере у случају нестабилних начина рада постројења, којима се утврђују процедуре за осигуравање контролисаног начина рада у циљу заштите животне средине. У случају изненадног престанка производње или отказа опреме, систем аутоматски детектује квар и поступак заустављања производње тече по тачно утврђеном редоследу поступака.

6.9 Процена мера у случају престанка рада постројења

План мера за заштиту животне средине после престанка рада и затварања постројења којим се умањују или у потпуности уклањају негативни утицаји рада фабрике “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа на животну средину, приложен је у склопу захтева за добијање интегрисане дозволе.

Овим планом дефинисани су кораци којима би се дефинитивни престанак рада постројења, демонтажа опреме и објеката и враћање земљишта у стање пре изградње фабрике одвијао у две фазе: фаза 1 - која би обухватила све активности обустављања процеса производње, демонтажу опреме, инфраструктурни објекти (хале, административни и други пратећи објекти) се могу преуредити или реконструисати како би се привели некој другој намени, одлагање или продаја залиха метеријала и отпада насталог у процесу производње, као и отпада насталог у процесу демонтаже, продавање или одвожење демонтиране опреме на предвиђену локацију, и фаза 2 - која представља рекултивацију и ревитализацију „Мајдана III“ која ће се обавити у складу са Пројектом рекултивације и ревитализације простора заштићених површинском експлоатацијом глина на локацији „Мајдан III“ у Кањижи.

6.10 Закључак процене

Захтев за издавање интегрисане дозволе који је оператер “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа предао Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине израђен је у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (Службени гласник РС, број 135/04) као и Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе (Службени гласник РС, број 30/06).

Оператер је уз захтев за издавање интегрисане дозволе поднео и потребну документацију у складу са чланом 9. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Захтев за издавање интегрисане дозволе који је поднео оператер садржи све што је прописано постојећом законском регулативом. У захтеву је оператер приказао усклађеност рада постројења са одредбама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, усклађеност рада постројења са најбољим доступним техникама.

III УСЛОВИ

1. Важност интегрисане дозволе и рок за подношење новог захтева

1.1 Важност

Ова дозвола важи 10 (десет) година.

1.2 Рок за подношење новог захтева

Новембар 2024.године

2. Рад и управљање постројењем

2.1 Рад и управљање

Оператер се бави ископом глине и њеном даљом прерадом до финалног производа висококвалитетног пресованог и вученог црепа, фазонских елемената, елемената за међуспратне конструкције за потребе грађевинске делатности и мајолике. Финални производи сем мајолике се даље користе за потребе грађевинске делатности. Процес производње “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа обухвата следеће технолошке поступке: експлоатација глине из површинских копова, примарна прерада глине, обликовање, сушење, печење, разлагање и паковање-палетизација, отпрема готовог производа.

Предвиђени инсталирани капацитет постројења износи: Црепана II 250 t/дан готовог производа, Црепана I/III 350 t/дан готовог производа, Погон шупљих елемената 600 t/дан готовог производа, Погон за суву прераду глине – сушара 66 t/h - на основу 365 радних дана у години – док глинокоп и погон за суву прераду глине ради 24 сати на дан, 270 дана у години. Производни капацитет износи 72 милиона црепа и 50 милиона елемената за ферт гредице на годишњем нивоу.

Број запослених у “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа је 511 радника.

Управљачка структура дефинисана је организационом шемом и описом послова.

2.2 Радно време

Погони за производњу црепа и шупљих елемената раде 24 сати на дан 365 дана у години, док глинокоп и погон за суву прераду глине ради 24 сати на дан 270 дана у години. Све остале службе раде 40 сати недељно.

Производња се обавља неометано 365 дана у години осим у периоду ремонта који траје 15 дана у години.

2.3 Услови за управљање заштитом животне средине

Систем управљања заштитом животне средине (ЕМС), као и други системи квалитета “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, ће установити и успоставити у најскоријој будућности у складу са међународним стандардом ISO 14001: 2004. Организација Управљања заштитом животне средине мора бити успостављена ради примене управљачких метода Плана управљања животном средином, чиме се омогућава системска примена техно-економских мера које минимизирају утицаје пројеката на животну средину и интегришу аспекте заштите животне средине у саме пројекте.

Руководство “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, ће успоставити, пратити и преиспитати релевантне циљеве и планове у области заштите животне средине, као и програме за њихово испуњење, обезбедити потребна средства за њихову реализацију.

Осигураће се да сви запослени у потпуности буду свесни својих одговорности и обавеза, које су описане у Систему управљања заштитом животне средине, и обезбедити њихово активно учешће у одржавању и развијању Система.

Руководство ће обезбедити сталне обуке и образовања, као и подстицање запослених на развој свести и одговорности о заштити животне средине.

Контролом производних процеса обезбедиће се ефикасност мера заштите животне средине.

Унапређиваће се и подстицати размена информација о раду постројења и предузетим мерама заштите животне средине, као и размена знања и искустава из области заштите животне средине, између оператера и локалне заједнице.

3. Коришћење ресурса

3.1 Сировине, помоћни материјали и друго

Оператер ће предузети све неопходне мере за ефикасно коришћење сировина и помоћних материјала у свим деловима процеса, имајући посебно у виду смањење стварања отпада, узимајући у обзир најбоље праксе за ову врсту делатности.

Утовар и истовар, као и складиштење материјала вршиће се на за то одређеним местима уз предузимање неопходних мера да не дође до било каквог просипања истих.

3.2 Вода

Обавезује се оператер да поступа у складу са Уговором са ДОО "ПОТИСКИ ВОДОВОДИ", Хоргош, о коришћењу услуга водоснабдевања, одвођења и пречишћавања отпадних вода фекалног порекла, са Уговором са ЈКП „Комуналац“ Кањижа, о пражњењу базена за сакупљање технолошке отпадне воде која се јавља као отпадна вода у процесу чишћења, прања и као санитарна отпадна вода и у складу са водном дозволом за коришћење вода, испуштање отпадних вода, складиштење и испуштање хазардних и других супстанци које могу загадити воду из индустријског комплекса “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа.

Обавезује се оператер да врши сталну контролу коришћења потрошње воде кроз успостављен мониторинг потрошње и израду биланса вода, да о томе води редовно евиденцију и на основу тога, где год је то могуће, смањи количину употребљене воде у технолошком поступку.

Обавезује се оператер да у циљу усаглашавања са БАТ захтевима дефинисаним у референтном документу за производњу керамичких производа, поступа у складу са Програмом мера прилагођавања рада постојећег постројења прописаним условима, Прилог 16 .

Оператер је у оквиру Програма мера прилагођавања рада постројења одредбама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, приложеним уз захтев за добијање интегрисане дозволе предвидео мере са тачно дефинисаном роком за извршење истих и потребним финансијским улагањима.

3.3 Енергија

Обавезује се оператер да ће обезбедити ефикасно коришћење енергије у свим деловима производње где је то могуће.

Обавезује се оператер да у циљу усаглашавања са БАТ захтевима дефинисаним у референтном документу за производњу керамичких производа, у смислу смањења потрошње енергије, поступа у складу са Програмом мера прилагођавања рада постојећег постројења прописаним условима, Прилог 16.

4. Заштита ваздуха

4.1 Процес рада и постројења за третман

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће омогућити да постројења за третман отпадних гасова задовоље прописане услове.

Обавезује се оператер да ће управљати, одржавати и контролисати рад система за третман отпадних гасова и о томе водити редовну евиденцију.

Обавезује се оператер да мери емисије загађујућих материја на емитерима: E1, E2, E3, E4, и E5.

4.2 Граничне вредности емисија

Обавезује се оператер да емисије загађујућих материја не прелазе граничне вредности које су дефинисане у Табелама III-1-5:

Емисиона тачка : **E-1**

Локација: **Емитер из тунелске пећи погона Ц2**

Уређај за третман/

пречишћавање: Не поседује уређај за пречишћавање отпадних гасова

Висина емитера: 9 m

Гориво: природни гас

Табела III-1 – Граничне вредности емисија у ваздуху: E-1 (запремински удео O₂ у отпадном гасу 17%)

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ</i>
Прашкасте материје	mg/Nm ³	20
Оксиди сумпора изражени као сумпордиоксид - SO₂	mg/Nm ³	500^(I)
Оксиди азота изражени као азотдиоксид - NO_x	mg/Nm ³	250
Флуор и једињења флуора изражени као флуороводоник - HF	mg/Nm ³	5
Хлор и једињења хлора изражени као хлороводоник - HCl	mg/Nm ³	30
Бензен	mg/Nm ³	5
Стирен	mg/Nm ³	100
Фенол	mg/Nm ³	20
Метанол	mg/Nm ³	20
Органске материје изражене као укупан угљеник – (ТОС)	mg/Nm ³	50
Процесни параметри: - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток сувог отпадног ваздуха (m ³ /h) - проценат кисеоника O ₂ (vol%) - притисак отпадног гаса (bar)		

(I) - при уделу сумпора у сировини до 12%

Емисиона тачка : **E-2**

Локација: **Емитер из тунелске пећи погона Ц1/3**

Уређај за третман/

пречишћавање: Не поседује уређај за пречишћавање отпадних гасова

Висина емитера: 9 m

Гориво: природни гас

Табела III-2 – Граничне вредности емисија у ваздух: Е-2 (запремински удео O₂ у отпадном гасу 17%)

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ</i>
Прашкасте материје	mg/Nm ³	20
Оксиди сумпора изражени као сумпордиоксид - SO₂	mg/Nm ³	500^(I)
Оксиди азота изражени као азотдиоксид - NO_x	mg/Nm ³	250
Флуор и једињења флуора изражени као флуороводоник - HF	mg/Nm ³	5
Хлор и једињења хлора изражени као хлороводоник - HCl	mg/Nm ³	30
Бензен	mg/Nm ³	5
Стирен	mg/Nm ³	100
Фенол	mg/Nm ³	20
Метанол	mg/Nm ³	20
Органске материје изражене као укупан угљеник – (ТОС)	mg/Nm ³	50
Процесни параметри: - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток сувог отпадног ваздуха (m ³ /h) - проценат кисеоника O ₂ (vol%) - притисак отпадног гаса (bar)		

(I) - при уделу сумпора у сировини до 12%

Емисиона тачка : **Е-3**

Локација: **Емитер из тунелске пећи погона шупљи елементи (стара линија)**

Уређај за третман/

пречишћавање: Не поседује уређај за пречишћавање отпадних гасова

Висина емитера: 12 m

Гориво: природни гас

Табела III-3 – Граничне вредности емисија у ваздух: Е-3 (запремински удео O₂ у отпадном гасу 17%)

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ</i>
Прашкасте материје	mg/Nm ³	20
Оксиди сумпора изражени као сумпордиоксид - SO₂	mg/Nm ³	500^(I)
Оксиди азота изражени као азотдиоксид - NO_x	mg/Nm ³	250
Флуор и једињења флуора изражени као	mg/Nm ³	5

флуороводоник - HF		
Хлор и једињења хлора изражени као хлороводоник - HCl	mg/Nm ³	30
Бензен	mg/Nm ³	5
Стирен	mg/Nm ³	100
Фенол	mg/Nm ³	20
Метанол	mg/Nm ³	20
Органске материје изражене као укупан угљеник – (ТОС)	mg/Nm ³	50
Процесни параметри: - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток сувог отпадног ваздуха (m ³ /h) - проценат кисеоника O ₂ (vol%) - притисак отпадног гаса (bar)		

(I) - при уделу сумпора у сировини до 12%

Емисиона тачка : **E-4**

Локација: **Емитер из тунелске пећи погона шупљи елементи (нова линија)**

Уређај за третман/

пречишћавање: Не поседује уређај за пречишћавање отпадних гасова

Висина емитера: 12 m

Гориво: природни гас

Табела III-4 – Граничне вредности емисија у ваздуху: E-4 (запремински удео O₂ у отпадном гасу 17%)

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ</i>
Прашкасте материје	mg/Nm ³	20
Оксиди сумпора изражени као сумпордиоксид - SO₂	mg/Nm ³	500^(I)
Оксиди азота изражени као азотдиоксид - NO_x	mg/Nm ³	250
Флуор и једињења флуора изражени као флуороводоник - HF	mg/Nm ³	5
Хлор и једињења хлора изражени као хлороводоник - HCl	mg/Nm ³	30
Бензен	mg/Nm ³	5
Стирен	mg/Nm ³	100
Фенол	mg/Nm ³	20
Метанол	mg/Nm ³	20
Органске материје изражене као укупан угљеник – (ТОС)	mg/Nm ³	50
Процесни параметри: - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток сувог отпадног ваздуха (m ³ /h) - проценат кисеоника O ₂ (vol%) - притисак отпадног гаса (bar)		

(I) - при уделу сумпора у сировини до 12%

Емисиона тачка : **Е-5**

Локација: **Емитер из погона суве прераде глине (сушара)**

Уређај за третман/

пречишћавање: Дупли циклон и врећасти филтер

Висина емитера: 21 m

Гориво: природни гас

Табела III-5 – Граничне вредности емисија у ваздух: Е-4 (запремински удео O₂ у отпадном гасу 17%)

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ</i>
Прашкасте материје	mg/Nm ³	40
Оксиди сумпора изражени као сумпордиоксид - SO₂	mg/Nm ³	500^(I)
Оксиди азота изражени као азотдиоксид - NO_x	mg/Nm ³	250
Флуор и једињења флуора изражени као флуороводоник - HF	mg/Nm ³	5
Хлор и једињења хлора изражени као хлороводоник - HCl	mg/Nm ³	30
Бензен	mg/Nm ³	5
Стирен	mg/Nm ³	100
Фенол	mg/Nm ³	20
Метанол	mg/Nm ³	20
Органске материје изражене као укупан угљеник – (ТОС)	mg/Nm ³	50
Процесни параметри: - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток сувог отпадног ваздуха (m ³ /h) - проценат кисеоника O ₂ (vol%) - притисак отпадног гаса (bar)		

(I) - при уделу сумпора у сировини до 12%

Граничне вредности емисије у ваздух прописане су на основу Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух (Службени гласник РС, бр.71/2010 и 6/2011), Прилог IV и Прилог V, Део II, Став 6. Постројења за производњу керамичких производа печењем.

Граничне вредности су прописане за суви отпадни гас, при нормалним условима: T=273,15 K и P=101,3kPa.

Граничне вредности емисије су дате као средње дневне вредности које се формирају од полчасовних средњих вредности.

У случају прекорачења граничних вредности емисије оператер не може ни у ком случају наставити рад дуже од 4 часа, при чему кумулативни период рада у таквим условима не сме прећи 60 часова годишње.

4.3. Тачкасти извори емисија

Обавезује се оператер да води производњу тако да загађујуће материје које се испуштају у ваздух на свим тачкастим изворима буду у складу са вредностима у Табелама III-1-5.

У случају прекида рада уређаја за смањење емисија оператер мора о томе одмах обавестити надлежни орган, Покрајински секретаријат задужен за послове заштите животне средине, Сектор за контролу и надзор.

4.4. Дифузни извори емисија

Обавезује се оператер да предузме све потребне мере како би се емисија из дифузних извора емисија свела на минимум.

Обавезује се оператер да утовар и истовар материјала осетљивог на дисперзију прашине, обавља искључиво у заштићеном простору од ветра.

Оператер ће предузети све неопходне мере да избегне дисперзију прашине ван граница постројења.

4.5. Мириси

Обавезује се оператер да обезбеди да се све активности у постројењу које резултирају емисијама у атмосферу одвијају на начин који обезбеђује да нема никаквих мириса ван граница постројења услед одвијања ових активности.

4.6. Контрола и мерење које врши оператер

Обавезује се оператер да врши контролу и мониторинг загађујућих материја сходно динамици дефинисаној у Табелама III-6-10.

Емисионе тачке: **Е-1, Е-2, Е-3, Е-4 и Е-5**

Локација: **Емитер из тунелске пећи погона Ц2, Емитер из тунелске пећи погона Ц1/3, Емитер из тунелске пећи погона шупљи елементи (стара линија), Емитер из тунелске пећи погона шупљи елементи (нова линија), емитер из погона суве прераде глине (сушара)**

Уређај за третман/

пречишћавање: **Е-1, Е-2, Е-3 и Е-4 не поседују уређај за пречишћавање отпадних гасова, Е-5 -Дупли циклон и врећасти филтер**

Табела III-6- Праћење емисија у ваздух- Емисионе тачке **Е-1, Е-2, Е-3, Е-4 и Е-5**

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Динамика мерења</i>	<i>Мерење</i>
Прашкасте материје	2 x годишње	SRPS EN 9096 SRPS EN 13284-1
Оксиди сумпора изражени као сумпордиоксид - SO₂	2 x годишње	SRPS ISO 7934; SRPS ISO 7934/1 SRPS ISO 14791
Оксиди азота изражени као азотдиоксид - NO_x	2 x годишње	SRPS ISO 14792
Флуор и једињења флуора изражени као флуороводоник - HF	2 x годишње	ISO 15713
Хлор и једињења хлора изражени као хлороводоник - HCl	2 x годишње	SRPS EN 1911-1 SRPS EN 1911-2 SRPS EN 1911-3
Бензен	2 x годишње	SRPS EN 13649

Стирен	2 x годишње	SRPS EN 13649
Фенол	годишње	SRPS EN 13649
Метанол	2 x годишње	SRPS EN 13649
Органске материје изражене као укупан угљеник – (ТОС)	2 x годишње	SRPS EN 12619
Процесни параметри:	2 x годишње	SRPS ISO 9096 ISO 12141

За мерења емисије загађујућих материја и одређивање услова мерења користиће се референтне методе прописане у Уредби о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух (Службени гласник РС, број 71/2010 и 6/2012).

За мерење емисије загађујућих материја за које нису стандардизоване CEN методе, могу се користити национални и међународни стандарди. Осим референтних метода, могу се користити и друге методе мерења ако се може доказати њихова еквивалентност.

Периодична мерења вршиће се од стране овлашћене стручне организације за обављање такве врсте мерења.

Обавезује се оператер да ће управљати, одржавати и контролисати рад уређаја за третман отпадних гасова и о томе водити редовну евиденцију.

У табели III-7 дати су параметри који се контролишу, динамика и начин обављања контроле.

Емитер	E5
Филтер	Врећасти филтер
Параметар који се контролише	Прашкасте материје Потребан притисак који сигнализује редован рад филтера (одвајање прашина од филтер врећа). Диференцијални притисак се не мери.
Начин контроле	Визуелно праћење од стране оператера Достизање сигналне вредности зауставља се процес производње.
Учесталост контроле	Аутоматско праћење контролне табле погона електронским путем Визуелна контрола стање филтер врећа након 300 сати рада система
Сигнална вредност	За визуелну контролу, сигнална вредност је појава прашине око филтер врећа. Износ притиска: 6 бар
Начин замене	Редовна замена се врши након детекције грешке приликом визуелне контроле. Филтер вреће се у току редовне контроле, мењају ручно.
Збрињавање отпада	Врећасти филтри се предају овлашћеним лицима за поступање са отпадом

4.7. Извештавање

Оператер ће извештавати надлежни орган, Покрајински секретаријат задужен за послове заштите животне средине, Сектор за чистију производњу, обновљиве изворе енергије и одрживи развој, и Сектор за контролу и надзор, о извршеним мерењима најмање један пут годишње.

Оператер ће обавестити надлежни орган, Покрајински секретаријат задужен за послове заштите животне средине, Сектор за чистију производњу, обновљиве изворе енергије и одрживи развој, и Сектор за контролу и надзор, о резултатима повремених мерења најкасније у року од 30 дана од извршеног мерења.

Уколико дође до прекорачења граничних вредности емисија или удеса (неконтролисаног испуштања загађујућих материја у ваздух) оператер је дужан да одмах о томе обавести

надлежни орган, Покрајински секретаријат задужен за послове заштите животне средине, Сектор за чистију производњу, обновљиве изворе енергије и одрживи развој, и Сектор за контролу и надзор.

Обавеза је оператера да Агенцију за заштиту животне средине извештава о мониторингу загађујућих материја које се емитују у ваздух до 31.03. текуће године за претходну годину.

5. Отпадне воде

5.1 Процес рада и постројења за третман

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће омогућити да квалитет испуштених вода одговара условима за испуштање отпадних вода у градску канализацију односно у ретенционо језеро уз редовно узорковање и анализу њеног квалитета.

Обавезује се оператер да изграђене објекте за сакупљање, транспорт, каналисање, пречишћавање и испуштање атмосферских отпадних вода одржава у исправном и функционалном стању и у свему према техничкој документацији.

Обавезује се оператер да континуирано мери количине отпадних вода и испитује биохемијске и физичке параметре квалитета отпадних вода пре упуштања у реципијент ретенционо језеро.

5.2 Емисије у воду

Оператер упушта генерисане технолошке отпадне воде (од прања гипсаних калупа односно механизације и уређаја) преко сепаратора уља и масти у површинске воде (ретенционо језеро).

Атмосферске отпадне воде са саобраћајних и манипулативних површина у кругу фабрике се преко таложника и сепаратора уља и масти, упуштају се у ретенционо језеро.

Санитарне отпадне воде се без претходног пречишћавања упуштају у градску канализациону мрежу и водонепропусне септичке јаме.

5.3 Граничне вредности емисија

Санитарне отпадне воде

Обавезује се оператер да квалитет испуштених санитарних отпадних вода у јавну канализацију усклади са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 67/2011) и Одлуком о јавној канализацији општине Кањижа ("Сл.лист Општине Кањижа" бр. 7/05). Оператер је дужан да испуњава све обавезе и услове дате од ДОО "ПОТИСКИ ВОДОВОДИ" Хоргош, са којима је склопио Уговор о начину, условима и роковима извршења и коришћења (комуналних) услуга водоснабдевања, одвођења и пречишћавања отпадних вода.

Обавезује се оператер да водонепропусне септичке јаме празни у складу са Уговором о изношењу отпадне воде, који је оператер закључио са ЈКП "КОМУНАЛАЦ" Кањижа.

Технолошке и атмосферске отпадне воде

Обавезује се оператер да не дозволи испуштање технолошких и атмосферских отпадних вода са саобраћајних и манипулативних површина у кругу фабрике у ретенционо језеро без претходног третмана.

Обавезује се оператер да управља процесом рада на начин који ће омогућити да квалитет пречишћених условно чистих и зауљених атмосферских вода, као и вода од прања са платоа и манипулативних површина, задовољава захтеве Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у водама и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС, број 67/2011 и 48/12), Прилог 2 Граничне вредности емисије за отпадне воде; 11. Граничне вредности емисије отпадних вода из објеката и постројења за производњу керамичких производа.

Ни једна супстанца не сме бити испуштена на начин или у концентрацији која ће нанети трајне штете по флору и фауну реципијента који прима испуштене отпадне воде.

Обавезује се оператер да емисије загађујућих материја у ретенционо језеро не прелазе граничне вредности које су дефинисане у Табели III-8:

Табела III-7: Граничне вредности емисија загађујућих материја у технолошким и атмосферским отпадним водама на месту испуштања у ретенционо језеро

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	Гранична вредност емисија *
рН		6,5-9,0
Температура воде	°C	30
Боја	-	без
Мирис	-	без
Видљиве материје	-	без
Суспендоване материје	mg/l	50
Растворени кисеоник	mg/l	4
БПК ₅	mgO ₂ /l	20
ХПК	mgO ₂ /l	80
Укупни колиформи	mg/l	највише 10.000
Укупан фосфор	mg/l	1.5

* Вредности из табеле се односе на 2-часовни узорак

Граничне вредности емисија одређене у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС" бр. 67/2011), Прилог 2 Граничне вредности емисије за отпадне воде; 11. Граничне вредности емисије отпадних вода из објеката и постројења за производњу керамичких производа, Уредбом о класификацији вода ("Службени гласник СРС", бр. 5/68).

Обавезује се оператер да уколико не задовољи граничне вредности прописане овом дозволом за отпадне воде које се испуштају у ретенционо језеро, предвиди одговарајуће мере за смањење загађења. Разређивање отпадних вода ради достизања граничних вредности емисија за испуштање у јавну канализацију није дозвољено.

Обавезује се оператер да у случају загађивања вода/подземних вода/земљишта (на пр. услед хаварије на постројењу) предузме све мере за спречавање, односно за смањивање и санацију загађења и да планира средства и рокове за њихово остваривање.

5.4 Контрола и мерење које врши оператер

Обавезује се оператер да врши контролу и мониторинг загађујућих материја у пречишћеним отпадним водама сходно динамици дефинисаној у Табели- III-8:

Табела - III-8 - Праћење емисија у воду

Параметар	Динамика мерења	Мерење
рН	4 пута годишње	SRPS.H.Z1.111, ISO 10523
Температура воде	4 пута годишње	SRPS.H.Z1.106/6, EPA 170.1
Боја	4 пута годишње	SRPS EN ISO 7887:2009
Мирис	4 пута годишње	SRPS EN 1622:2008
Видљиве материје	4 пута годишње	SRPS EN 25814:2009
Суспендоване материје	4 пута годишње	SRPS EN 872
Растворени кисеоник	4 пута годишње	SRPS EN 25814:2009
БПК ₅	4 пута годишње	SRPS ISO 5815
ХПК	4 пута годишње	SRPS ISO 6060
Укупни колиформи	4 пута годишње	SRPS EN ISO 9308-1,2
Укупан фосфор	4 пута годишње	SRPS EN ISO 6878

Динамика мерења је исказана у складу са Правилником о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода (Службени гласник РС, број 47/83 и 13/84-испр.).

Све методе мерења морају бити имплементирани тако да испуњавају услове наведене у Прилогу 1 Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (Службени гласник РС, број 67/2011).

Мерења квалитета вода вршиће се од стране овлашћене стручне организације за обављање такве врсте мерења.

Мерење квалитета вода вршити на испусту пречишћених отпадних вода.

Узорке узимати у складу са ISO 5667-10

5.5 Извештавање

Оператер “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, ће извештавати надлежни орган, Покрајински секретаријат задужен за послове заштите животне средине – Сектор за инспекцијске послове и Сектор за чистију производњу, обновљиве изворе енергије и одрживи развој као и Покрајински секретаријат задужен за послове из области водопривреде, Републичку дирекцију за воде, о извршеним мерењима једанпут годишње.

Уколико дође до неконтролисаног испуштања загађујућих материја у ретенционо језеро, оператер је дужан да одмах о томе обавести Покрајински секретаријат задужен за послове заштите животне средине – Сектор за инспекцијске послове и Сектор за чистију производњу, обновљиве изворе енергије и одрживи развој, као и Покрајински секретаријат задужен за послове водопривреде, односно Републичку дирекцију за воде.

Обавезује се оператер да доставља редовне годишње извештаје о контроли и мерењима квалитета отпадних вода у фабрици “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, Агенцији за заштиту животне средине најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

6. Заштита земљишта и подземних вода од загађивања

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће омогућити да се спречи свако загађивање земљишта на локацији “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа.

Обавезује се оператер да у случају било каквог неконтролисаног испуштања загађујућих материја у земљиште одмах о томе обавестити Покрајински секретаријат задужен за послове заштите животне средине, Сектор за инспекцијске послове и Сектор за чистију производњу, обновљиве изворе енергије и одрживи развој, и у најкраћем року изврши санацију тог дела земљишта.

Отпад који се привремено складишти на локацији, мора бити сакупљан и одложен на места одређена за то и заштићена од цурења и пропуштања.

Оператер ће спречити свако директно испуштање отпадних вода са локације у подземно водно тело.

Оператер ће системом постављених пијезометара (према приложеном плану мониторинга подземних вода) вршити контролу промене квалитета подземних вода.

Оператер ће из пијезометара поред вршења контроле квалитета подземних вода вршити и праћење промена нивоа истих.

Све анализе квалитета подземних вода вршиће се од стране стручне организације овлашћене за те послове.

Обавезује се оператер да врши испитивање квалитета и квантитета подземних вода једном у три године.

7. Управљање отпадом

Обавезује се оператер да у току обављања своје редовне активности, нестабилних режима рада, као и након престанка рада, управља отпадом тако да обезбеди смањење свих могућих негативних утицаја на животну средину.

7.1 Производња отпада

Обавезује се оператер да у току редовног рада постројења обезбеди примену начела хијерархије управљања отпадом односно предузме све мере са циљем смањења производње отпада, посебно опасног отпада, смањења коришћења ресурса, и где год је могуће обезбеди поновну употребу и рециклажу, односно искоришћење насталог отпада.

7.2 Сакупљање и одвожење отпада

Обавезује се оператер да разврстава отпад према месту настанка, пореклу и предвиђеном начину поступања са истим.

Обавезује се оператер да врши сакупљање разврстаног отпада одвојено, у складу са потребом будућег поступања са истим.

Обавезује се оператер да ако није у стању да организује поступање са отпадом у складу са горе наведеним, преда отпад лицу које је овлашћено за сакупљање и транспорт отпада, тј. које поседује одговарајућу дозволу.

7.3 Привремено складиштење отпада

Обавезује се оператер да отпад складишти на местима која су технички опремљена за привремено чување отпада на локацији.

Отпад се не може складиштити на простору, као и на манипулативним површинама које нису намењене за складиштење.

Опасан отпад не може бити привремено складиштен на локацији постројења дуже од 12 месеци.

Приликом складиштења опасан отпад се пакује у одговарајуће посуде и обележава налепницом која садржи следеће податке: индексни број и назив у складу са Каталогом отпада, ознаку према Листи категорија, ознаку према Листи компоненти које га чине опасним, ознаку према Листи карактеристика које га чине опасним, физичко својство отпада, количину, податке о власнику отпада и квалификованом лицу одговорном за поступање са опасним отпадом, као и упозорење да је у питању опасан отпад.

Складиште опасног отпада мора бити физички обезбеђено, закључано и под сталним надзором. Забрањено је мешање различитих категорија опасних отпада или мешање опасног отпада са неопасним отпадом.

Оператер ће управљање посебним токовима отпада у потпуности ускладити са прописаним законским и подзаконским актима у области управљања отпадом.

7.4 Превоз отпада

Обавезује се оператер да за превоз отпада ван локације постројења може ангажовати искључиво превозника који испуњава све захтеве који су регулисани посебним прописима о транспорту и који има одговарајућу дозволу надлежног органа, за транспорт отпада.

Обавезује се оператер да интерни превоз, утовар и истовар отпада у оквиру локације обавља на начин који ће онемогућити расипање отпада, распршивање и друге негативне утицаје на животну средину.

7.5 Прерада отпада, третман и рециклажа

Генерисани отпад који се може користити за поновну употребу производа за исту или другу намену, за рециклажу, односно третман отпада, ради добијања сировине за производњу истог или другог производа, као секундарна сировина, за енергетско искоришћење, оператер је обавезан да преда лицу које је овлашћено за те послове тј. има одговарајућу дозволу надлежног органа.

Оператер ће свим врстама отпада који се генерише на локацији управљати у потпуности у складу са прописаним законским и подзаконским актима у области управљања отпадом.

Обавезује се оператер да са следећим идентификованим врстама отпада поступа у складу са прописаним операцијама наведеним у Табелама III-9 и 10:

Табела III-9 - Опасан отпад

Индексни број	Врста отпада	Поновно искоришћења/депоновање
20 01 21*	Флуоресцентне цеви и други отпад који садржи живу	R12 - испорука овлашћеним трећим лицима
20 01 35*	Одбачена електрична и електронска опрема другачије од оне наведене у 20 01 21 и 20 01 23 која садржи опасне компоненте	R12 - испорука овлашћеним трећим лицима
20 01 33*	Батерије и акумулатори укључени у 16 06 01, 16 06 02 или 16 01 03 и несортиране батерије и акумулатори који садрже ове батерије	R12 - испорука овлашћеним трећим лицима
13 02 05*	Минерална нехлорована моторна уља, уља за мењаче и подмазивање (отпадно моторно уље)	R9 - коришћење у постројењу као мазиво
13 02 08*	Остала моторна уља, уља за мењаче и подмазивање (отпадно редукторско уље)	R9 - коришћење у постројењу као мазиво
13 02 08*	Остала моторна уља, уља за мењаче и подмазивање (отпадно турбинско уље)	R9 - коришћење у постројењу као мазиво
13 03 07*	Минерална нехлорована уља за изолацију и пренос топлоте (отпадно хидраулично уље)	R9 - коришћење у постројењу као мазиво
15 02 02*	Апсорбенти, материјали за филтере (укључујући филтере за уље који нису другачији специфицирани) крпе за брисање, заштитна одећа, који су контаминирани опасним супстанцама	R12 - испорука овлашћеним трећим лицима
15 01 10*	Амбалажа која садржи остатке опасних супстанци или је контаминирана опасним супстанцама	R12 - испорука овлашћеним трећим лицима

Табела - III-10 - Неопасан отпад

Индексни број	Врста отпада	Поновно искоришћења/депоновање
10 12 01	Отпад припремна мешавина пре термичког третмана (сува глина, суви производ)	R5- третман у постројењу D1- одлагање у кратеру глинокопа
10 12 08	Отпадна керамика, цигле, Плочице и производи за грађевинарство (после термичког третмана) (печени шкарт)	D1- насипање путева и површина за лагеровање готовог производа у фабричком кругу R12-испорука овлашћеним трећим лицима
16 11 06	Облоге и ватростални материјали из неметалуршких процеса другачији од оних наведених у 16 11 05	D1- одлагање у јаме глинокопа

10 12 06	Одбачени калупи	D1- одлагање у јаме глинокопа
17 04 11	Каблови другачији од оних наведених у 17 04 10	R12-испука овлашћеним трећим лицима
17 04 07	Мешани метали	R12-испука овлашћеним трећим лицима
16 01 03	Потрошене гуме	R12-испука овлашћеним трећим лицима
20 01 39	Пластика (рамице за сушење)	R12-испука овлашћеним трећим лицима
20 01 38	Дрво другачије од оног наведеног у 20 01 37 рамице	R12-испука овлашћеним трећим лицима
15 02 03	Абсорбенти, материјали за филтере, крпе за брисаје и заштитна одећа другачији од оних наведених у 15 02 02 (гумене рукавице, џепасте филтри)	R12-испука овлашћеним трећим лицима
15 01 01	Папирна и картонска амбалажа	R12-испука овлашћеним трећим лицима
15 01 02	Пластична амбалажа	R12-испука овлашћеним трећим лицима
15 01 03	Дрвена амбалажа	R12-испука овлашћеним трећим лицима
20 03 01	Мешани комунални отпад	R/D-предаја овлашћеном оператеру или уговор са комуналним предузећем

7.6 Одлагање отпада

Није дозвољено одлагање било које врсте отпада сем појединих врста отпада наведених са D ознаком у табели III-10, на локацији постројења.

7.7 Контрола отпада и мере

Обавеза је оператера да води тачну евиденцију врста и количина насталог, привремено складиштеног и отпада који је предат правном лицу или предузетнику који поседује одговарајуће дозволе за његово преузимање.

Испитивање отпада вршити у складу са чланом 23. Закона о управљању отпадом и чланом 6. Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада.

7.8 Узорковање отпада

Узорковање и испитивање отпада вршити од стране овлашћене стручне организације за узорковање и испитивање отпада у складу са законом. Узорковање и испитивање отпада вршити стандарним методама.

7.9 Документовање и извештавање

Кретање отпада прати посебан Документ о кретању отпада, док кретање опасног отпада прати Документ о кретању опасног отпада.

Обавезује се оператер да води дневну евиденцију о отпаду.

Обавезује се оператер да доставља редовне годишње извештаје Агенцији за заштиту животне средине најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

Обавезује се оператер да доставља Министарству надлежном за послове заштите животне средине, Одељењу за послове управљања отпадом и Сектору за контролу и надзор први примерак документа о кретању опасног отпада који упућује другом оператеру на даљи третман/одлагање и то 3 дана пре започињања кретања опасног отпада.

8. Бука и вибрације

У току редовног рада постројења “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, представља извор буке у животној средини. Главни извори буке на локацији фабрике су компресори, вентилатори, мотори већих машина и транспортних средстава. Бука се дању јавља у свим деловима производног процеса (ископ и транспорт глине, погон суве прераде, погон црепа 1/3, погон црепа 2 и погон шупљих елемената), у свим производним погонима (прерада глине, сирова производња, сушење, печење и паковање). Такође, бука се јавља и при утовару и истовару готове робе у свим деловима магацинског простора (виљушкар, камиони, дампера).

Извори буке на локацији комплекса „Потисје Кањижа“ а.д. налазе се углавном у објектима чврсте грађе, осим виљушкара, камиона и дампера.

Током редовног рада постројења “ПОТИСЈЕ КАЊИЖА” АД, Кањижа, нема значајних утицаја на вибрације у животној средини.

8.1 Процес рада и помоћна опрема

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће ниво буке у животној средини свести на најмању могућу меру.

8.2 Врсте емисија

Обавезује се оператер да мерење буке спроводи на три референтна места у циљу испитивања усклађености емитованог нивоа буке са прописаним нивоима.

Референтна места морају обухватити индивидуалне стамбене објекте (унутар и изван објекта) која се налазе у непосредном окружењу фабрике.

Обавезује се оператер да управља процесом рада на начин који омогућава да ниво буке у животној средини не прелази вредности прописане у Табели III- 11:

Табела III- 11- Дозвољени ниво буке:

Намена простора/просторија	Дозвољени ниво буке у dB(A) - ДАН и ВЕЧЕ*	Дозвољени ниво буке у dB(A) - НОЋ*
Унутар објекта (собе)	40	35
Изван објекта (двориште)	65	55

* Дозвољени нивои буке одређени на основу Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини (Сл. Гласник РС бр. 75/2010).

8.3 Контрола и мерење (места, учесталост, методе)

Обавезује се оператер да врши контролу и мониторинг нивоа буке на локацијама осетљивим на ниво буке са динамиком мерења најмање једном годишње, као и приликом измена на постројењима која емитују буку.

Мерење буке у животној средини може да врши само овлашћена стручна организација која испуњава прописане услове за мерење буке дефинисане Правилником о условима које мора да

испуњава стручна организација за мерење буке, као и о документацији која се подноси уз захтев за добијање овлашћења за мерење буке ("Службени гласник РС", број 72/2010).
Мерење буке у животној средини вршиће се према стандардима SRPS ISO 1996-1 и SPRS ISO 1996-2 дефинисано Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", број 72/2010).

8.4 Извештавање

Обавезује се оператер да извештаје о мерењу буке у животној средини учини доступним инспекцији за заштиту животне средине током редовних прегледа.

Садржина и обим извештаја о мерењу буке у животној средини дефинисани су Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС" број 72/2010).

Обавезује се оператер да доставља редовне годишње извештаје о контроли и мерењу нивоа буке у животној средини Агенцији за заштиту животне средине, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

9. Спречавање удеса и одговор на удес

Обавезује се оператер да у складу са дефинисаним поступцима у случају ванредних ситуација предузме мере које ће минимизирати негативне ефекте на животну средину.

Обавезује се оператер да у складу са Планом заштите од пожара предузме све превентивне мере да до пожара не дође.

Обавезује се оператер да врши обуку запослених из области противпожарне заштите у складу са Планом заштите од пожара.

Обавезује се оператер да врши проверу исправности унутрашње и спољешње хидрантске мреже и мобилне опреме за гашење пожара у складу са динамиком прописаном у Плану заштите од пожара.

Обавезује се оператер да све опасне материје које се користе у процесу производње складишти на прописан начин, као и да рукује са истима у складу са прописаним постојећим процедурама.

Обавезује се оператер да врши посебну обуку запослених који раде са опасним материјама или рукују са истим, у циљу њихове сталне едукације ради спречавања акцидената те врсте.

Обавезује се оператер да редовно контролише исправност уређаја, инсталација, мерне опреме и исправност заштите на свим уређајима. На тај начин ће спречити евентуалне акциденте.

Обавезује се оператер да у случају акцидента, према прописаној процедури, утврди узрок акцидента, идентификује датум, време и место акцидента. Оператер ће том приликом идентификовати све врсте емисија у животну средину и применити све мере потребне да се поменуте емисије смање, као и проценити ефекат сваке такве предузете мере.

Обавезује се оператер да након акцидента предузме све потребне мере за отклањање последица који је исти изазвао по животну средину према прописаним процедурама.

Обавезује се оператер да предузме све превентивне мере и унесе све додатне активности у постојећим процедурама прописаним у Плану мера за спречавање удеса и ограничавање његових последица, а све у циљу спречавања да не дође до акцидента.

9.1 Извештавање у случају удеса

Обавезује се оператер да у случају акцидента одмах о томе обавести надлежне органе, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Министарство унутрашњих послова - Сектор за ванредне ситуације, као и јединицу локалне самоуправе.

Оператер је дужан да у најкраћем року обавести надлежне органе о планираним мерама за отклањање последица акцидента, а након завршене анализе свих аспеката акцидента, да да предлог превентивних мера за спречавање будућих акцидената.

10. Нестабилни (прелазни) начини рада

Пуштање у рад постројења и подешавање радних параметара вршити по утврђеном редоследу поступака којима ће се осигурати сигурност процеса.

Редовно одржавати, прегледати и тестирати опрему према стандардним процедурама.

Престанак рада постројења вршити по утврђеном редоследу поступака.

Одржавати систем аутоматске регулације и контроле који детектује сваки изненадни престанак производње или отказивање опреме.

Придржавати се процедура и корективних мера уграђених у систем управљања процесом производње, у случајевима могућих кварова, цурења и отказивања опреме.

11. Дефинитивни престанак рада постројења или његових делова

У случају престанка рада постројења придржавати се плана приложеног у захтеву за издавање интегрисане дозволе.

Престанак обављања процеса производње, демонтажу опреме и објеката и враћање земљишта у стање пре изградње фабрике обавити следећим редоследом:

- Обавестити надлежне органе о престанку рада постројења
- Неискоришћене сировине, хемикалије и материјале уколико је могуће вратити добављачима или предати другом оператеру на коришћење.
- Извршити демонтажу опреме и објеката
- Инфраструктурне објекте и складишта преуредити, реконструисати, привести другој наменни или уклонити.
- Отпад настао од процесних активности, као и отпад настао након престанка рада постројења услед демонтаже и рашчишћавања локације, уклонити на законски прописан начин у складу са врстом и карактером отпада.
- Рекултивацију и ревитализацију глинокопа "Мајдан III" у складу са Пројектом рекултивације и ревитализације простора захваћеним површинском експлоатацијом глина
- Извршити испитивање земљишта и санацију терена на локацији.
- Довести локацију у прихватљиво стање сходно њеној планираној намени.

Обавезује се оператер да изврши ремедијацију земљишта уколико је при обављању редовне производње дошло до загађења земљишта, односно уколико је у току обављања активности за реализацију плана враћања локације у стање пре изградње фабрике дошло до загађења, тј контаминације земљишта.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Оператер "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Улица Суботички пут 57, Кањижа, поднео је дана 30.09. 2010. године Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине захтев за издавање интегрисане дозволе, број 130-501-1322/2013-05, за рад целокупног постројења и обављање активности и обављање активности производња керамичких производа, на локацији у Кањижи, ул. Суботички пут 57, катастарске парцеле 154/1, 155, 156/1-6, 160, 165, 5009, 5010, 5051, 5056-5059, 5061, 5073, 5074/1, 5082-5084, 5085/1, 5086/1, 5087/1, 4966/1, 5/2, 5003, 5004, 4965, 5060, 5081 4963/1, 5136/2, 5207/1, 5263/1, 5263/2, 2274, 5293, 5300, 5314, 5332, 5335, 5352, 5379, 5397, 5399/2, 5426,5523, 5523, 5534, 5548, 6766/2 , 4963/1 К.О. Кањижа.С обзиром да захтев није био потпун, надлежни орган, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, је затражио допуну захтева дописом од 18.07.2011.године.

Након допуне захтева оператер је дана 19.06. 2014. године, надлежном органу предао захтев за издавање интегрисане дозволе који је урађен у складу са чланом 8 Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (Сл. Гласник РС, број 135/04) и Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе (Службени гласник РС, број 30/06). Оператер је уз захтев приложио и сву потребну

документацију дефинисану чланом 9. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине. Такође, оператер је уз захтев предао и све потребне дозволе и сагласности издате од стране других органа и организација, изјаву којом потврђује да су информације садржане у захтеву истините, тачне, потпуне и доступне јавности, као и доказ о уплаћеној административној такси.

У току спровођења досадашњег поступка за издавање интегрисане дозволе надлежни орган, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, а у вези са чланом 23. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, у дневном листу "Данас" 15. августа 2014. год. огласило обавештење о пријему захтева за издавање интегрисане дозволе оператера "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Улица Суботички пут 57, Кањижа.

Такође, о пријему захтева упућено је писмено обавештење јединици локалне самоуправе, Општини Кањижа, Покрајинском заводу за заштиту природе, Републичкој дирекцији за воде, Министарству пољопривреде и заштите животне средине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство и Покрајинском секретаријату за енергетику и минералне сировине. Јавни увид у захтев за издавање интегрисане дозволе трајао је 15 дана чиме је обезбеђено учешће заинтересованих органа/организација и заинтересоване јавности. Други органи и организације, као и представници заинтересоване јавности могли су доставити своја мишљења Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине у року од 15 дана од дана пријема обавештења о поднетом захтеву. У законском року није достављено ниједно мишљење на захтев за издавање интегрисане дозволе.

Узевши у обзир горе наведено надлежни орган је израдио нацрт интегрисане дозволе, регистарски број 06, оператеру "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Улица Суботички пут 57, Кањижа, дат у диспозитиву овога решења.

Након урађеног нацрта дозволе надлежни орган је на основу члана 12., а у складу са чланом 23. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, у дневном листу „Дневник“ 08. априла 2015. године огласио обавештење о урађеном нацрту интегрисане дозволе за оператера "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Улица Суботички пут 57, Кањижа. Нацрт интегрисане дозволе објављен је и на сајту Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, како би заинтересована јавност, органи и организације имале увид у текст нацрта. Такође, о урађеном нацрту дозволе упућено је писмено обавештење јединици локалне самоуправе-Општини Кањижа, Покрајинском заводу за заштиту природе, Републичкој дирекцији за воде, Министарству пољопривреде и заштите животне средине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Покрајинском секретаријату за енергетику и минералне сировине. Јавни увид у израђен нацрт дозволе трајао је 15 дана чиме је обезбеђено учешће заинтересованих органа/организација и заинтересоване јавности. Други органи и организације, као и представници заинтересоване јавности могли су доставити своја мишљења Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине у року од 15 дана од дана пријема обавештења о урађеном нацрту дозволе. У законском року, Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, није достављено ни једно мишљење на нацрт интегрисане дозволе.

Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине образовао је 06.04.2015. године на основу члана 13. и 14. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине Техничку комисију за оцену услова утврђених у нацрту интегрисане дозволе за оператера "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Улица Суботички пут 57, Кањижа. Решењем о образовању Техничке комисије дефинисани су председник и чланови исте и задатак Техничке комисије у процедури издавања интегрисане дозволе за оператера "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Улица Суботички пут 57, Кањижа. Након разматрања захтева оператера и приложене документације уз захтев за интегрисану дозволу, нацрта интегрисане дозволе, мишљења других органа и организација и заинтересоване јавности и обиласка постројења "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Улица Суботички пут 57, Кањижа, 21. априла 2015. године, Техничка комисија је одржала састанак 17. априла 2015. године. Након састанка Техничка комисија је сачинила извештај са оценом услова утврђених у нацрту интегрисане дозволе и исти доставила надлежном органу без одлагања. Техничка комисија је закључила да се након уношења измена у дозволу у делу на

састанку усаглашених граничних вредности емисија у ваздух , оператеру "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Улица Суботички пут 57, Кањижа, може издати интегрисана дозвола. Овакав став Техничка комисија је проследила надлежном органу.

На основу захтева оператера за издавање интегрисане дозволе, приложене документације уз захтев, обиласка локације, извештаја и оцене Техничке комисије, као и мишљења других органа и организација и заинтересоване јавности, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине је донео одлуку о издавању интегрисане дозволе, регистарски број 6, оператеру "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Улица Суботички пут 57, Кањижа, као што је дато у диспозитиву овога решења.

Трошкове Републичке административне таксе поступка издавања интегрисане дозволе у износу од 106.080,00 динара сноси оператер, "ПОТИСЈЕ КАЊИЖА" АД, Улица Суботички пут 57, Кањижа

Поука о правном леку: Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор пред Управним судом Београду у року од 30 дана од дана достављања решења.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

др Слободан Пузовић

Обрађивач:

Светлана Марушић, дипл. инж. техн.
самостални стручни сарадник II

Прилози:

1. Листа докумената: Захтев за интегрисану дозволу, документација, мапе, скице, планови
2. Нетехнички приказ података на којима се захтев заснива
3. Листа правних прописа

Доставити:

- Оператеру
- у регистар издатих дозвола
- Покрајинској инспекцији за заштиту животне средине
- Архиви